

LIAUDIES BALSAS

KANADOS LIETUVIŲ SAVAITRAŠTIS

The PEOPLES VOICE, Lithuanian Weekly, Published by the Lithuanian Press Association, P. O. Station C. Box 1013, Toronto 3, Ont., Canada

Authorized as Second Class mail, Post Office Department, Ottawa.

Nr. 1,036

PENKTADIENIS, RUGPIČIO (AUGUST) 31, 1951, TORONTO, ONTARIO

M E T A I X X

Sako Korėjiečiai Nebesitars, Jei Amerikiečiai Nepakeis Atsinešimo Po Amerikos-Britų Paktu

TOKIJO. — Korėjiečiai ir kiniečiai, protestuodami prieš amerikiečių nechaliskumą, laužymą Kaesongo neutralumo, nutraukė čerabas ir informavo pasaulį, kad nebus galima tęsti derybų, kol amerikiečiai nepakeis atsinešimo.

Amerikiečiai, kurie kalba Jungtinių Tautų vardu griežtai atmetė pasiūlymą, kad demarkacijos linija būtų 38 lygiagrečių, kur ji buvo ir pirmiau. Nuo to laiko derybos sustojo vietoje. Vėliau buvo nužudytas korėjiečių sargas. Korėjiečiai skundėsi, kad orlaiviai išbombardavo korėjiečių ir kiniečių delegacijos buveinę. Vėliau buvo pareikštas skundas, kad amerikiečiai skratė virš Kaesongo. Dar vėliau kiniečiai nusiskundė, kad amerikiečių orlaiviai įsiveržė į Kinijos ir Mandžūrijos žemę.

Kol amerikiečiai taip elgėsi, sako korėjiečiai ir kiniečiai, nebus galima derybas tęsti.

Tuo tarpu amerikiečių ir jų talkininkų spauda paleido gandus, kad korėjiečiai ir kiniečiai rengiasi ofensyvai. Jie pasiuntė šimtus orlaivių bombardavimui miestų ir miestelių neva koncentracijai išsklaidyti.

Amerikiečiai paleido gandus, kad korėjiečiams talkon pribuvo 2,000 baltųjų (ir kaip jie suskaitė juos iki vieno), kurie aptarnausią korėjiečių antiorlaivines kanules.

To akyvaizdoje, atrodytų, kad padėtis Korėjoje pablogėjo. Atrodo, kad susitarimas labai tolimas.

Jeigu paliaubos nebus pasirašytos, Korėja bus visai sunaikinta. Mūšiai, kurie gali tuojuo prasidėti, bus dar didesni, negu iki šiol. Abi pusės pailsėjo, sutraukė daugiau jėgų.

Tokio. — Generolas Ridgway pasiūlyms perkelti paliaubų konferenciją iš Kaesongo kurion kiton vietoj.

Generolas Ridgway atsakys į Korėjos-Kinijos delegacijos protestą už 30-40 valandų.

Reporteriai fotografuoja Jungtines Tautas, kad jos šiaurės Korėjos paliaubų delegacijos lyderį generolą Nam Il. Korėjiečiai kaltina

Jie Sutiko, Bet Tas Dar Ne Viskas

Iranas Parduoda Aliejų Afganistanui

TEHERAN. — Irano valdžia pardavė 10,000 tonų gazolino ir 20,000 tonų aliejaus produktų Afganistanui. Sakoma, kad Iranas gauna už tai \$30,000,000 pelno.

Deryboms iširus, britai pasitraukia iš aliejaus laukų. Jie tebėra Abadane, kur randasi valyklos, bet jos sulaikytos. Abadane pasiliks daug specialistų su tuo išrovimu, kad Iranas kada nors sutiks nusileisti.

Tuo tarpu pradama agitacija viduje prieš premjerą. Vienas parlamento narys užpuolė ant premjero, kad jis iki šiol nepagerinęs Irano žmonių būvio. Girdi, jei nacionalizacija nieko neduoda, tai kam ji reikalinga.

DELHI, Indija. — Liaudiška Kinija atsiųs Indijon geros valios misiją. Apie tai praneša Kinijos atstovybė, esanti Delhi.

Misija atvyks spalio mėnesį. Jos tikslas dar labiau suharmonizuoti abiejų šalių santykius.

BIED, Jugoslavija. — Trumano specialus pasiuntinys Harriman ir Jugoslavijos premjeras Tito turėjo čia labai draugišką pasikalbėjimą. Jie pilnai sutiko visais klausimais. Tito pasidarė švenčiausias žmogus rytinėje Europoje, kas liečia amerikiečius.

Bet Tito ir Harrimanas dar ne viskas. Kai kurie stebėtojai sako, kad yra pavojinga duoti daug paramos Tito režimui. Girdi, opozicija tam diktatoriui labai didelė ir nuolatos auga. O kas gali žinoti, gali taip atsitikti, kaip Kinijoje.

Kinijoje amerikiečiai paliko 5 bilijonus dolerių. Vietoj padėti nacionalistams, amerikiečių doleriai ir ginklai padėjo juos nugalėti.

SPRINGFIELD, Ill. — Valdžios užlaikomose ligoninėse šioj valstijoje yra 46,163 asmenys, sergantį proto ligomis.

Per metus laiko ligonių skaičius padidėjo 790.

WASHINGTON. — Indija atsisakė dalyvauti San Francisco konferencijoje, kuri įvyks pradžioj rugsėjo dėl pasirašymo taikos sutarties su Japonija, kurią parengė amerikiečiai su britais.

Indijos premjeras pareiškė, kad ta sutartis turi daug trūkumų. Pirmiausia, ji nepaliuosuoja Japonijos (amerikiečiai pasilieka Japonijoje ir toliau). Prie to, amerikiečiai dar pasilieka nekūrias japonų salas.

Antra, sutartis negražina Kinijai Taivano (Formosos). Trečia, sutartis nieko nesako apie užgyrimą Kurilų ir Sakalino žemių, kurios buvo sugrąžintos Tarybų Sąjungai.

Drew Sako Infliacija Padeda T. Sąjungai

HAMILTON. — Kaip atrodo, tai ką tik kapitalistai nedaro, vis ne savo naudai, vis komunistų ar Tarybų Sąjungos naudai.

Čia aną dieną konservatų lyderis George Drew verkė, kad infliacija yra vienas iš galingiausių tarybinio komunizmo ginklų. Visa bėda, tačiau, tame, kad ta infliacija yra Kanados kapitalizmo produktas.

Geriausiu atsakymu infliacijai, sakė jis, yra padidinti produkcijos. Bet kuomet bus daugiau gaminių, tai atsiras vėl bėda: nedarbas, kuris, kaip nurodo reakcionieriai, yra dar geresnis komunizmo ginklas.

JAPONIJOS DARBO FEDERACIJOS BALSAS

PEKINGAS. — Japonijos Darbo Federacija (Anbetsu Sanbetsu) pakėlė savo balsą prieš Trumano-Dulleso projektą taikos su Japonija. Pasirašydama tokią sutartį, Japonija bus paversta Amerikos kariniu arsenalu. Japonija bus prikerpta prie antisovietinės militarinės sąjungos.

Japonijos Darbo Federacija mato didelį pavojų tame, kad darant taikos sutartį, ignoruojama Kinija, su kuria Japonijai yra būtina palaikyti tarpiausius ekonominius ryšius.

Fordo Darbininkai Už 32 Valandų Savaitę

WINDSOR. — Fordo darbininkų unijos skyrius 200, atstovaujantis 10,000 darbininkų, pereitą sekmadienį susirinkime pasisakė už reikalavimą įvesti 32 valandų darbo savaitę mokant už 40 valandų, kad nereiktų atleisti 2,000 darbininkų. Apie tiek jau atleista.

Pildančioji taryba buvo pasiūlius, kad kompanija būtų prašoma atleisti 1,000 darbininkų ir garantuoti darbą likusiems, bet susirinkimas atmetė šį pasiūlymą.

Kompanija sako, kad negauna užtektinai užsakymų ir negali palaikyti visus darbininkus.

Pasidairius Po Kanada

Ana viena, kalbėdamas Maritime Marine Workers Federacijos konvencijoje, Nova Scotijos CCF prezidentas Tom McLachlan skaudžiai užvažiavo karo kurstytojams ir jų sėbrams darbininkų tarpe.

"Tik paklauskit savęs, kás būtų atsitikę Jungtinėse Valstijose po karo, jeigu nebūtų buvę karo baidyklės, sąjūdžio Korėjoj."

Karo baidyklė, sakė jis, buvo sukurta tų, kurie norėjo sudaryti plačią rinką kariniams gaminiam.

Jis pasakė labai didelę tiesą.

Nepraleido jis nepaminišes ir darbininkų lyderių, kurie stengiasi suskaldyti unijas. Jis sakė, kad milijonai dolerių yra išleidžiama suskaldymui darbininkų, visai nepaisant to, kad tas kenkia darbininkų interesams.

Už tai dabar, sakė jis, darbininkai gyvena nedaug geriau, kaip kad gyvena laike depresijos.

Kvebeko CCF lyderka Mrs. Pierre Casgrain taipgi sakė reporteriams, kad baisu ir pagalvoti, jog daug kas laikosi įsitikinimo, jog be karo negalima išrišti socialių problemų.

Ji sako, kad tokie žmonės neturi nei širdies, nei sąmonės.

CCF veikėjai Saskačevanoj ir Britų Kolumbijoj taipgi pradeda reikšti opoziciją karui.

Tik federalė CCF vadovybė nuosirdžiai remia karinę politiką.

Geležkeliai kelia ir kelia kainą už pervežimą prekių ir keleivių, vis verkdami, kad jie turi nuostolių, bet pasirodo, kad jie neteisębę sako.

Pavyzdžiui, Canadian National Railways per pirmus šių metų šešis mėnesius pelno turėjo \$19,784,000 arba \$3,254,000 daugiau, negu tuo

pat laiku praėjusiais metais.

Laisvesni Kanados rašytojai ir poetai rengiasi išleisti žurnalą, kuris užsivadins "New Frontiers". Jis bus pašvęstas literatiniams ir kultūriniam reikalams.

Jo išleidimui akstiną davė buržuazinės spaudos sureakcionėjimas. Pastaraisiais metais pasidarė sunku laisvesniam rašytojui rasti vietą komercinėj spaudoj.

Žurnalui, žinoma, nebus lengva pramušti ledus. Iniciatoriai neturi didelių išteklių. Jie už tai kreipiasi į visuomenę paramos. Žurnalas išeis spalio mėnesį.

Dažni prigėrimai išjudino diskusijas spaudoje. Atsiranda pasiūlymų, kad laivelių išnuomavimo vietas turėtų būti laisniuotos; kad laiveliai turėtų būti aprūpinti gelbėjimosi priemonėmis; kad būtų pažymėta, kiek asmenų gali būti kiekviename laivelyje.

Kad tas turėtų būti įgyvendinta, aišku, nėra abejonės. Bet ir tiems, kurie iš savo pusės nekreipia atydos į saugumą, taipgi reiktų pasimokinti iš kitų nelaimių. Daug žmonių lyste lenda nelaimė.

Toronte kiklo didelės diskusijos, kuomet teisėjas uždarė kalėjiman 15 parų automašinos vairuotoją, kuris buvęs išgėręs tiktai 5 stiklus alaus.

Bartenderiai pradėjo statyti klausimą, kiek reikia išgerti alaus, kad būti girtu. Ir paaiškėjo, kad kiti išgeria 30 mažų butelių ir nebūna girti. Vienas išgėręs 40 ir tai savo jėgomis išėjęs.

Žmogus esąs skaitomas girtu, kuomet jo kraujuje būna 15 nuosimčių alkoholio. Esą reikalinga išgerti 10 butelių alaus, kad susidarytų 15 nuosimčių alkoholio kraujuje. Tačiau ne visiems tiek

Jergen Koch Larsen, kurs jas, bet dabar jo mylimoji čia matomas su šeima, rizikavo savo gyvybę Danijoje, kovodamas prieš nacius, fotografuodamas jų instaliaci-

Laiškas iš Europos

Ne "Valdžios Partija", Bet Vis Vien "Daugumos Partija"

PARYŽIUS. — Valdžios kriziai Francūzijoje ne naujas dalykas. Galima sakyti, kad prie jų jau taip priprasta, kad be jų politinis gyvenimas atrodytų kaip ir normalus. Bet šį kartą krizis tęsėsi ypatingai ilgą laiką. Truko daugiau kaip mėnuo, kol naujas kabinetas buvo sudarytas. Tas rodo, kad dešinioji dauguma turėjo nemažai sunkenybių susitar-

Nauja valdžia dabar sudaryta. Ji yra dešinesnė negu bet kuri Francūzijos valdžia po antrojo pasaulinio karo. Į

reikia, kad pasigerti. Kitas pasigeria nuo kelių stiklų. Už tai ir nelaimės dažnai pasitaiko, nors vairuotojai aiškina, kad jie nedaug gėrė.

Windsore, Kanadoj, Fordo darbininkai pradėjo kovą už 4 dienų darbo savaitę.

Unijos lyderiai nurodo, kad tik įvedimas keturių dienų su 5 dienų atlyginimu, pastos kelią nedarbui.

Fordas pasimovęs atleisti 2,000 darbininkų.

Kanadietis

ją įeina svarbiausieji didžiojo kapitalo šulai, pavyzdžiui, Rotšildo banko Rene Mayeris. Klerikalai iš MRP ir fabrikantų atstovai iš taip vadinamų "radikal-socialistų" partijos dominuoja. Socialistai šiuo kartu į valdžią neįėjo. Mat, įėjimas į tokią aiškiai reakcinę ir tokią dešinę valdžią socialistams būtų buvęs pragaištingas: dar tūkstančiai ir tūkstančiai eilinių narių juos būtų palikę.

Bet dešinieji socialistų vadai surado išeitį. Jie ne valdžioje, bet ir ne opozicijoje. Jie balsavo už naująją valdžią (be jų balsų ji negalėjo įsikurti). Jie sakosi ją "remsią iš lauko". Planuojama sudaryti tam tikrą komisiją parlamente, per kurią socialistai palaikys kontaktą su valdžios partijomis. Kitais žodžiais, jei eilinių narių spaudimas neleidžia socialistų vadams į kabineta, jie aplinkiniais keliais vis vien ryžtasi bendradarbiauti.

Pirmoje kalboje naujam kabinetui prezidentas Aurio-las (kuris pats yra socialistas), pareiškė, kad jis tikisi, kad "daugumos partija, kuri neįeina į valdžią, valdžią vis vien remis". Kitais žodžiais, pabrėžti norima, kad nors socialistai nėra valdžios partija, jie lieka "daugumos partija", tai yra, partija susijungusi su valdžios dauguma.

"Naujasis" premjeras Plevenas ne naujas, nes tai antru kartu kaip jis sudaro kabineta. Tai žmogus, kuris pirma buvo generolo de Gaulle rėmėjas, bet paskui politinių patogumų sumetimais, išstojo iš jo partijos. Bet nors jis ne partijoje, visi ži-

no, kad jis simpatizuoja generolui ir tikisi kada nors tarnauti po juom.

De Gaulle pasekėjai susilaukė balsavimuose už Plevena, tokiu būdu jam nedarydami kliūčių. Anti-darbininkškas frontas, apimantis visas partijas (nuo socialistų iki de Gaulle) išskyrus komunistus, dabar čia yra aiškesnis faktas, negu bet kuomet praecityje.

Beje, iš Maskvos čia neseniai grįžo Kompartijos generalis sekretorius Duclos. Jis viešėjo kelias dienas Tarybų Sąjungoje, kur matėsi su Thorezu, kuris ten gydos. Parvykęs Duclos pranešė, kad "greitu laiku, gal po kelių mėnesių, TSRS mums gražins sveiką Thoreza". Reiškia, Thorezas, kuris buvo rimtai apsirgęs ir dalinai paralyžuotas, baigiamas gydyti. Jo pasveikimas ir sugrįžimas bus pėmenka darbininkijos šventė.

Didžio Berlyno SASKRIDŽIO Keli Įspūdziai ir Motyvai

Pažįstamas jaunas francūzas, kuris randasi tarptautiniame jaunimo sąskridyje, mums rašo:

"Paskutiniu kartu tau jau rašau kaip man ir daugeliui kitų francūzų, buvo nelengva susigyventi su mintimi, kad mes brolaujamės su vokiečiais. Pagaliau, aplink mus skamba ta pati kalba, kurią girdėjome iš okupantų lūpų. Net jų veidai man primena tuos, kurie koncentracijos stovykloje nužudė mano tėva."

"Vakar mes aplankėme Rawensbrucko buvusią koncentracijos stovyklą, kur pabaiga ant 12 puslų.)

Telefonas 925 821

Dr. A. H. Cottick
Dantų Gydytojas
Chirurgas
Taisau ir Naujus Įdedu.
Darbas Garantuotas
802 Tronto General Trust Bldg.
Winnipeg, Man.

Lietuvis Barberis
Stag Barber Shop
Skubus ir Geras Patarnavimas
P. MOTIEJUNAS
Savininkas
640 Main St., Winnipeg

Toronte jau prasidėjo rinkiminė kova. Aldermanas Phillips, sėdėdamas puosniame viešbutyje Čikagoje, smarkiai užsipuolė ant majoro McCallum. Matote, Phillips

ketina kandidatuoti į majorus. Jis kaltina majorą McCallum neturint nei tiek balanso, kiek ruonis, kuris čia matomas. Jis galys išlaikyti bolę ant savo nosės būdamas

vandenyje. Majoras už tai pagerbęs ruonį, bet atsakęs pagerbti kanadietę plaukikę, kuri perplaukė Anglų kanalą. Siemet būsią daug kandidatų į majorus.

Lietuviška Valgykla
UNION CAFE
337 SHERMAN AVE. N. HAMILTON, ONT.
Sviežias Maistas. Geras Pasirinkimas Įvairių Lietuviškų Valgių. Turime Kanbarių Apisistojimul.
Savininkas Ch. Pampalas
Telefonas: 46317

T
Kiekv Sport
ZA
suvaž
likieči
joningė
svars
darbo
tą lai
rajon
sukur
lekty
Ra
nas
sporti
yra
telės.
nės v
Lietu
KA
sos k
riko l
tuvos
ko pu
mėjin
dyta
Ski
jusių
leidži
tėti a
yra,
noma
gydyt
nie ti
monė
jevo,
tų šai
sos
aprup
gimai
— pi
mis,
mos t
vinėn
Lie
sižym
aktyv
riausi
nikų
Mech
Kel
koluk
ta j
lauko
mas
per p
Per
kiauli
chani
Kolūk
rikli,
liama
mos
Galvi
auton
karve
ūkyje
pos si
Daili
Sion
grado
ba iš
kė L
Humė

TARYBŲ LIETUVOJ

Kiekviename Kolūkyje Sporto Kolektyvas

ZARASAI. — 70 delegatų suvažiavo į pirmąją „Kolūkiečio“ sporto draugijos rajoninę konferenciją. Buvo aptartas dviejų mėnesių darbo rezultatai. Per minėtą laikotarpį visose 33-ose rajono žemės ūkio artelėse sukurti pirminiai sporto kolektyvai.

Rajone dabar yra apie vienas tūkstantis kolūkiečių sportininkų. Eilėje kolūkių yra įrengtos sporto aikštelės. Rengiamos tarpkolūkinės varžybos.

V. Jusius

Lietuviškasis Insulinas

KAUNAS. — Kauno mėsos kombinato insulino fabriko kolektyvas Tarybų Lietuvos 11-ąsias metines sutiko puikiais gamybiniais laimėjimais. Pirmą laiką įvykdyta 7 mėnesių programa.

Skirtingai nuo eilės praejusiu metų fabrikas dabar išleidžia visiškai paruoštą vartoti ampulinį insulino, kuris yra, kaip žinoma, nepaaimama priemonė cukraus ligai gydyti. Žaliavą imonei tiekia ne tik Lietuvos mėsos pramonė, bet ir Leningrado, Kišio, Engelo, Orsko bei kitų šalies miestų stambūs mėsos kombinatai. Fabrikas aprūpintas sudėtingais įrengimais ir įvairia aparatūra — pautomosiomis mašinomis, išgarinimo įtaisais, žemės temperatūros šaldytuvinėmis spintomis.

Lietuviškasis insulinas pasižymi aukštu gydomuoju aktyvumu, jis turi didelę geriausių Tarybų Sąjungos klinikų paklausą.

(ELTA)

Mechanizuojamos Fermos

Kelmė. Rajono „Pergalės“ kolūkyje šiais metais paleista į darbą naujai pastatyta lauko plytinė. Jos pajėgumas — 8 tūkstančiai plytų per parą.

Pernai kolūkis pastatė kiaulidę, kurioje telpa 110 kiaulių. Dabar pradėta mechanizuoti galvijų ferma. Kolūkis įsigijo ir įrengė variklį, kurio pagalba bus keliamas vanduo į galvijų fermos vandens rezervuarą. Galvijų fermoje įrengiamas automatinis girdymas 81 karvei. Greta šių darbų, kolūkyje statomas 100 tonų talpos siloso bokštas.

(Tiesa)

Dailininkų Išvykos

Šiomis dienomis į Leningrado hidroelektrinės statybą išvyko vilnietė dailininkė I. Žebenkienė. Ji išbus čia du mėnesius, rinks medžiagą

darys eskizus savo būsimai kompozicijai apie didžiąsias komunizmo statybas.

Įžymiajame Stalino vardo kolūkyje, Gruzijoje (Gurdžano rajonas) lankysis skulptorius N. Petrulis ir dailininkas A. Savickas.

Grupė dailininkų išvyko į mūsų respublikos priešakinius kolūkius, kurių žmonės ir darbus numatyta pavaizduoti meno kūriniuose.

(Tiesa)

Atvyksta Leningrado Dramos Teatras

Vilniečiai jau pažįsta Leningrado dramos teatro kolektyvą, viešėjusį Tarybų Lietuvos sostinėje (o taip pat Kaune) prieš dvejus metus. Šią vasarą Vilniuje vėl įvyks šio teatro pasirodymai. Vieno mėnesio gastrolėms leningradiečiai atsiveža 12 savo geriausių pastatymų.

Pasirodymus teatras pradės rugpiūčio 1 dieną Vilniaus rusų dramos teatro rūmuose Šatrovos ir Volinos pjese „Kova dėl gyvenimo“. Bus taip pat rengiami spektakliai ir Kaune.

(Tiesa)

Plytų Gamintojų Pasizymėjimai

PALEMONAS. — Naujais gamybiniais pasiekimais Tarybų Lietuvos 11-ąsias metines sutinka „Palemono“ plytinės kolektyvas. Imonė šiuo metu respublikos statyboms pagamina plytų vienu trečdaliu daugiau, negu pagamindavo pernai. Tai — plytų džiovinimo, formavimo ir degimo greitojo metodo platus įdiegimo rezultatas.

Visi degėjai, aptarnaujantieji pirmąją krosnį, dirba Stalininės premijos laureato Pavlo Duvanovo metodu. Stachanovininkai Gaižauskas, Masys ir Andrianovas pakėlė plytų nuėmimą nuo vieno kubinio metro krosnies kanalo iki 1,500 vieneto. Tas aukštas našumas dar nebūvo pasiektas nė vienoje Lietuvos plytinėje.

Formuojant plytas pasižymėjo Markūno vadovaujama agregato Nr. 3 brigada. Ji kasdien išleidžia 1,000-2,000 plytų daugiau, negu nustato progresyvinė norma, dirba visiškai be broko.

Plytos džiovinamos imonėje Stalininės premijos laureato Kartavcevo metodu. Tai davė puikų efektą. Džiovinimo procesas pagreitintas du kartus. Kaip geras greitojo džiovinimo įdiegimo organizatorius pasireiškė meistras komjaunuolė Fajina Akimova.

Plytinės kolektyvas šiemet

Kolūkiečių Ekskursija Kelyje į Krasnodarą

MILERQVO. — Tarybų Lietuvos kolūkiečių ekskursija yra kelyje iš Maskvos į Kubanės sostinę — Krasnodarą. Ekskursijos dalyviai pravažiuodami stebi šalies fabrikus, gamyklas. Daugelis iš tų fabrikų pastatyta pokariniiais stalininio penkmečio metais. Ekskursantai su įdomumu stebi kolūkinius laukus, kuriuose kombainais sparčiai nuimamas naujasis derlius.

Tarybų Lietuvos kolūkiečiai buvo sustoję Mičiurinske, kur gyvena ir dirbo didysis gamtos pertvarkytojas Mičiurinas. Čia jie aplankė miesto stotyje esantį Mičiurino kambarį, kuris paliko Lietuvos kolūkiečiams gilų įspūdį. Pakeliui į Voronežą visur matyti soduose paskendusios kolūkių sodybos, laukuose ganosi gausios bandos. Prasideda stepės. Čia žieminiai kviečiai jau nuimti ir dabar kolūkiuose nuimami miežiai, avižos. Stepių kelias vyksta mašinos, papuoštos plakatais. Tai raudonosios gurguolės, važančios naujojo derliaus grūdus valstybei.

A. Lukauskas
("Tiesos" koresp.)

Vilniaus Menininkų Koncertai Pietuose

Vakar iš Vilniaus į pietinius šalies rajonus išvyko didelė grupė Vilniaus menininkų: Stalininės premijos laureatai Balys Dvarionas, Jadvyga Petraškevičiūtė ir Jonas Stasiūnas, smuikininkas Aleksandras Livontas, valsytinės filharmonijos choras, vadovaujamas Konrado Kavecko. Pusantrą mėnesio laikotarpyje bus surengta 10 lietuviškos muzikos koncertų, kuriuose dalyvaus įžymūs simfoniniai orkestrai: Kislovodske — TSRS valstybinis simfoninis orkestras, Soči kurorte — Leningrado filharmonijos ir kiti. Be to, Lietuvos TSR filharmonijos choras atskirai surengs 15 koncertų. Bus aplankyta Tbilisi, Erevanė, Baku, Rostovas prie Dono, Kislovodskas, Soči ir kiti miestai bei kurortai.

Simfoninių koncertų programose — Stalininėmis premijomis įvertinti lietuvių kompozitorių kūriniai: Juozas Tallat - Kelpšos „Kantata apie Stalmą“, Balio Dvariono „Koncertas smuikui su orkestru“, kompozitoriaus Stasio Vainiūno „Rapsodija“ jau pagamino viršum plano daugiau kaip 160,000 aukštos kokybės plytų. Užduotis įvykdyta pagal visą asortimentą.

(ELTA)

smuikui su orkestru”.

K. Kavecko vadovaujamas choras savo koncertų programose atliks Čaikovskio, Glinkos, o taip pat Muradeli, Sviešnikovo, Šimkaus, Račiūno, Dvariono, Gruodžio, Kavecko, Švedo ir kitų kompozitorių kūrinius bei TSRS tautų dainas.

Tai — nebe pirmoji stambi gastrolinė Lietuvos menininkų išvyka. Praėjusiais metais jie lankėsi Ukrainos ir Moldavijos miestuose, kur taip pat buvo rengiami lietuviškos muzikos koncertai.

B. Federavičius

Apdovanoti Lietuvos Geležinkelininkai

TSRS Aukščiausiosios Tarybos Prezidiumo 1951 m. liepos 12 d. Įsaku už ilgalaikį ir nepriekaištingą darbą geležinkelio transporte apdovanoti TSRS ordinais ir medaliais 668 Lietuvos magistrinės vadovaujančių profesijų darbuotojai ir vadovai.

Lenino ordinu apdovanota 160 žmonių. Jų tarpe: F. V. Bovšys — švenčionėlių stoties iešmininkas; A. R. Kožuchoviskis — geležinkelio viršininkas ir kiti.

Darbo Raudonosios Vėliavos ordinu apdovanoti 96 žmonės.

Medaliu „Už darbo šaunumą“ apdovanoti 172 žmonės.

Medaliu „Už pasižymėjimą darbe“ apdovanota — 240 žmonių.

(Tiesa)

TSR Kombainininkų Pirmas Pasitarimas

Liepos 19 d. Vilniuje prasidėjo Lietuvos TSR mašinų traktorių stočių kombainininkų pirmasis respublikinis pasitarimas, kuriame dalyvauja daugiau kaip 400 žmonių.

Pasitarimą atidarė Lietuvos TSR Ministrų Tarybos Pirmininko pavaduotojas drg. Pisorevas.

Pranešimą apie respublikos MTS kombainų našumo pakėlimą nuimant 1951 metų derlių padarė Lietuvos TSR Žemės ūkio ministro pavaduotojas, Ministerijos politinio sekretoriaus viršininkas drg. Mončiunskas.

Po pranešimo prasidėjo gyvos diskusijos.

Kilnojantieji Kinai Automatinose

Nemaža sunkumų kilnojant kinų darbui sudarydavo aparatūros perkėlimas iš kaimo į kaimą. Šį mėnesį iš broliškiųjų respublikų gauta 25 kilnojantieji kinai automatinose. Viso jų šiais metais į Lietuvą prisijusta 60. Gautos taip pat 69 elektros stotys miestų ir kaimo vietovių kinams.

Būsimieji Inžinieriai Stato Jėgaine

Marijampolė. — Prieš pusantro mėnesio Kauno Politechnikos instituto studentai įsipareigojo vasaros atostogų dienomis savo jėgomis pastatyti 100 kilovatų pajėgumo hidroelektrinę Marijampolės rajono „Šešupės“ kolūkyje ant Dovinės upės.

Buvo sudaryta statybos komisija, trumpu laiku paruoštas hidroelektrinės projektas.

Į „Šešupės“ kolūkių nuvyko pirmieji statytojų būriai — šimtas septyniadešimt studentų. Jie pradėjo statybos darbus, įrengė stovyklą, sporto aikštelę. Jau pirmąją darbo dieną studentai žymiai viršijo užduotis.

Iškilo pirmieji darbo žymūnai. Jų tarpe reikia pažymėti Hidrotechnikos fakulteto studentą drg. Nekrašą, dirbantį prie žemės nukasimo darbų.

V. Kulys

Didėja Statyba Sustamb. Kolūkiuose

NAUMIESTIS. — Kolūkių sustambinimas rajono kolūkiams sudarė geresnės sąlygas vykdyti įvairius visuomeninių patalpų statybos darbus.

Sparčiai vykdoma gyvulininkystės patalpų statyba „Naujojo kelio“ kolūkyje. Čia statybininkai B. Vaitkevičiaus vadovaujama brigada visiškai baigia statyti 60 galvijų karvidę ir kiaulides. „Šviesos“ kolūkių statybininkai įpusėjo naujos kiaulidės statybą. Joje tilps 100 kiaulių. Be to, šio kolūkių statybininkų brigada turi šiais metais uždavinį pastatyti 300 vištų paukštide, 65 galvijams tvartą, 2 arklides ir 3 kluonus. „Griškabūdzia“ kolūkyje sparčiai statoma karvidė ir arklidė.

Alg. Stanaitis

LONDONAS. — Trys britai mokslininkai ir vienas ekonomistas, sugrįžę iš Tarybų Sąjungos, pasisvežė geriausių įspūdžių. Savo kelionėse po Tarybų Sąjungą jie padarė 7,000 mylių. Niekas juos nesekejo. Jie laisvai kalbėjosi su eiliais piliečiais.

Dr. Horace Joules ir Dr. I. Gilliland susižavėjo naujais Maskvos Universiteto pastatais, kurie lėšuoja 300 milijonų dolerių.

Milžiniška statyba, kuri vyksta visoje šaly, rodo, kad Tarybų Sąjungai rūpi taika, o ne karas.

Dr. S. Manton, zoologijos profesorius, sake, kad Taškento zoologiskų tyrinėjimų darbuose dirba 70 mokslo darbininkų.

Liaudies Balsas

SAVAITINIS KANADOS LIETUVIŲ LAIKRASTIS
LEIDŽIAMAS SPAUDOS DRAUGIJOS

Prenumeratos Kaina:

Kanadoj ir Didžiojoje Britanijoje metams \$3.00; pusei metų \$1.50
Visur kitur metams \$3.50; pusei metų \$1.75.
Atskira kopija 6 centai.

LIAUDIES BALSAS

P. O. Station C, Box 1913, Toronto 3, Ont., Canada.
SMENISKAI KREIPKITES: 160 CLAREMONT ST., TORONTO

Telefonas: Plaza 4358

KAS GI TAS PATRIOTIZMAS YRA ?

Walter Fisher, buvęs Lions Internacionalo prezidentas, o dabar stambus vaisių fermerys, aną dieną užsipuolė ant profesoriaus John Seeley, kurs, kalbėdamas Geneva Parke, gynė mažumas, kurių vaikai mokyklose verčiami mokytis religijos, kurios jie neišpažįsta. Profesorius suminėjo ir tuos, kurie visai netiki, bet jų vaikai turi mokyklose elgtis taip, kaip ir visi kiti, kas liečia religinius klausimus. Už tai profesorius ir neigė reikalavimus, kad mokyklose būtų dėstoma religija.

Walter Fisher suriko, kad žmogus be tikėjimo negali būti geras kanadietis. Jis reikalavo, kad ateizmas būtų užgintas. Girdi, jeigu žmogus baudžiamas už važiavimą 100 mylių į valandą, tai kaip galima dovanoti tam, kurs netiki į dievą.

Praėjusio karo metu buvo lengva surasti, kas yra geresnis patrijotas. Visi netikintieji kovojo su naciais, kai tuo tarpu didžiūma tokių dievo mylėtojų dirbo naciams, išdavinėjo partizanus ir kitus tėvynės gynėjus. Tiesa, Kanadoje to nebuvo, bet Francijoje, Italijoje ir kitur, kur buvo įsiveržę naciai, daugiausia nacių draugų buvo tarp turčių, tarp tokių dievo garbintojų, kaip ponas Fisher.

Nereikia nei karo. Paimkime dabartį. Ponas Fisher ir kiti vaisių, daržovių, mėsos ir kito maisto gamintojai pasirengę nulupti paskutiniį kailį nuo savo šalies žmonių. Jeigu kas kelia protestą prieš tai, jie siunčia į pragarą, reikalauja uždaryti kalėjime. Jei darbininkas eina į streiką, reikalaujama didesnių teisių, žmoniškesnio atlyginimo, jį puola su policija, daužo jam galvas, siunčia į kalėjimą.

Tikras patrijotas myli žmones, liaudį, kuri savo rankomis sukūria šalies turtus. Liaudies triūsas iškelia miestus, šalį. Tie, kurie išnaudoja liaudį, kurie nuodija ją religiniais nuodais, kad palaikyti ją didesnė kontrolė, negali didžiūti patrijotizmu. Tai siurbėlės pasislėpusios po tikėjimo ir patrijotizmo skraiste.

TAI TIK PRADŽIA

Windsore auto darbininkai susidūrė su depresijos šmėkla. Fordas arti trijų tūkstančių darbininkų jau atleido, o dar 2,000 ketina atleisti. Tai labai didelis skaičius dėl vienos įmonės. Atleidžia ir kitos įmonės. Aukštos kainos, suvaržymai išsimokėjimo ir kiti sunkumai sumažino pareikalavimus, krautuvės užsipildė gaminiais. Depresijos ženklų visur matyti.

Auto darbininkai rimtai žiūri į klausimą. Jie svarsto, kaip išsigelbėti iš tos nelaimės. Spaudoje buvo pranešta, kad jie ketina kovoti už 4 dienų darbo savaitę nesumažinant atlyginimo. Tokiu būdu būtų galima išlaikyti darbe tuos darbininkus, kurie numatomi paleisti.

Šis klausimas iškils ir kitur, kada nedarbas pradės plėstis. Tik tokiu keliu bus galima palaikyti darbus. Žinoma, ir tas nepašalins visai nedarbo, bet nors dalinai sumažins bedarbių skaičių.

Dabartiniai atleidimai yra tikrai pradžia, bet stambūs ženklai to, kas ateina. Ir tas duoda labai rimtą įspėjimą darbininkams. Kada masės bedarbių trins fabrikų susparas, tuomet ir fabrikantai pasidarys nesukalbami. Jie pradės kapoti algas.

Darbininkų išeitis glūdi geroj organizacijoje, vienybėje. Laikas visiems rimtai pagalvoti apie stiprinimą unijų, apie organizavimąsi tenai, kur nėra unijų. Labai gaila, kad šiuo tarpu unijose didžiausia laiko dalis pašvenčiama srovinei kovai.

KAS NAUJO PASAULYJE

Britanijos ir Irano derybės dėl aliejaus šaltinių kontrolės sugriuvo. Britų atstovas parvažiavo namo.

Atrodo, kad britai, jeigu pasikeitimų nebus, išgabens visus savo žmones, kurie dirbo aliejaus industrijoje. Didžiūma jų jau Abadane, kur randasi aliejaus valytuvės.

Valdžia informavo, kad 8 karo laivai randasi Persijos vandenyse, kurie pribus pagalbom, jeigu susidarys pavojus britams.

Ką darys Iranas, kol kas neaišku. Vienas dalykas, tačiau, aiškus. Jis turės ieškoti specialistų kur kitur, jeigu jis norės, kad aliejaus industrija veiktų.

Argentinos prezidentas Juan D. Peron ir jo žmona Eva "nusilenkė žmonių reikalavimui" ir sutiko būti kandidatais į prezidentus ir viceprezidentus.

Buenos Aires buvo sušauktas didžiulis "darbininkų susirinkimas", kuriame dalyvavo 700,000, įskaitant nemažą delegaciją iš kitur. Delegatams kelionė nieko nekainavo, nes gelžkeliai yra valdžios rankose. 200,000 buvė iš kitų vietų.

Generalė Confederacija, turinti 5,000,000 narių, buvė iniciatorė šio žygio. Jos lyderiai yra peronistai.

Peronienė pusę valandos galvojęs, ar priimti darbi-

ninkų "prašymą" būti kandidatais į viceprezidentus, bet galų gale pasakius "taip". Ji norėjusi net keturių dienų apsigalvojimui, bet "nusileidusi".

Tuo tarpu Perono policija kišė į kalėjimus visus tuos, kurie kritikavo pasiūlymą statyti abudu.

Grafas Jacques de Bernonville, kurį Francijos teismas buvo nuteisęs mirtin už talpininkavimą naciams, apleido Kanadą ir išvyko į Braziliją. Kanados emigracijos autoritetai kelis kartus buvo pasimoję deportuoti Francijon, iš kur jis atsibaladojo Kanadon po kita pavarde, bet kažkas vis išgelbėjo jį. Galų gale buvo leista jam išsinešti į Braziliją, kur nacių draugai labiau atjaučiami.

Visos šalys, kurios randasi po Marshallo vėliava, praneša apie dideles skyles prekyboje.

Kiek anksčiau Britanija skundėsi, kad jos dolerių fondas labai smarkiai tuštėja. Dabar ir Kanada atsiliiepė.

Kanados importas per pirmą pusmetį buvo didesnis už eksportą \$340,000,000.

Daugiausia nuostolių davė prekyba su ungintėmis Vals-tijomis.

Čiangkaišekininkai, kurie

valdo Taivaną (Formosą), šaukia namo iš Washingtono generolą Mao Pang-chu, jų oro jėgų atstovą Washingtone.

Jie kaltina jį išieškojus ar nukniaukus \$19,440,000, kurie buvę jam pavesti dėl supirkimo reikmenų dėl Čiang Kai-šeko orlaivyno.

Tuo pat laiku jie paskelbė, kad atstatomas Mao pavaduotojas pulk. Hsiang Wei-hsian. Jis kaltinamas buvime komunistų agentu ir kitais galais.

Grąžon, pulkinink. Hsiang pranešė spaudai, kad esą patvirtinta, jog Čiang Kai-šeko valdininkai Formosoje eikvoja valdišką išdą.

Abejojama, kad kaltinamieji klausys čiangkaišekininkų. Jie bandys ieškoti prieglaudą Amerikoje.

Austrijos fermeriai sustreikavo. Jie atsisako pristatyti valdžios nustatyta kaina mėšai skirtus gyvulius.

To pasekoj, Austrijoje įvestos dvi pasniko dienos, ant-radieniais ir penktadieniais, kuriomis nebus mėsos.

Tuo tarpu gabenama mėsa iš Amerikos, Jugoslavijos ir kitų šalių, kad tokiu būdu sulaužyti valstiečių streiką.

Vakarinės Vokietijos laikraščiai nutarė susimąžinti iki 4 puslapių. Nekurie buvo pradėję eiti 12 puslapių.

Sakoma, kad stoka popierio.

Tarybų Sąjunga kviečia ekonomistų konferenciją ši rudenį. Jau daugelio šalių ekonomistai informavo apie jų sutikimą dalyvauti.

Kanadoj irgi eina diskusijos ir norima sudaryti bent 10 žmonių delegaciją.

Konferencijos tikslas ap-svarstyti ekonominius reikalus ir surasti būdus, kaip pagerinti ekonominius tautų santykius.

ČEKOSLOVAKIJOS KATALIKAI

PRAGA. — Valstybės lėšomis įsteigtas studentams katalikams klubas prie teologijos fakulteto Pragos Universiteto. Tai bus jiems kultūringo poilsio vieta.

Klubo bibliotekoje yra 40,000 knygų. Jų tarpe yra daug religinių knygų. Gramofonų skyriuje yra daug rekordų senos bažnytinės muzikos.

Katalikams studentams užtikrintos tos pačios teisės, kaip ir visai studentijai.

Aš išdaiginsiu kviečio Daigelį

V. VALSIŪNIENE

Aš išdaiginsiu kviečio daigelį,
Plačiai, gražiai žaliuosiu.
Ir vis klestėsiu ant amžių kelio,
kuždėdama su uosiais.

Aš ta, kur rasos nuo amžių rieda,
Raselės sidabrinės.
Aš išdaiginsiu radasto žiedą
Ant didvyrio krūtinės.

Kai trypė kojom, kai mirtį nešė,
Plačias girias išskynė,
Sugėriau kraujo ne vieną lašą, —
Liko laisva tėvynė.

Gynė broleliai gintaro kraštą,
Pamilę didžią laisvę,
Mane, ir našią, ir grumstais prastą,
Gyvu krauju nulaistė.

O kaip jie gynė kiekvieną pėdą, —
Gyvenimu mokėjo! ...
Jums išdaiginsiu radasto žiedą, —
Mano vaikai brangieji!

Trokštu, kad ainiai, paėmę sauja,
Saujelę žemės mano,
Pajustų laisvę plakantį kraują,
Išgirstų dainą mano. . .

Aš išdaiginsiu kviečio daigelį,
Plačiai, gražiai žaliuosiu,
Ir vis klestėsiu ant amžių kelio,
Kuždėdama su uosiais.

Kada
ponden
Kaesor
džiausi
rimai
jau nut
keli k
čiams
Bet
sargyb
nužudy
jama
na ir n
kinieči
nijos r
kiečiai
tai ats
kad l
nutrau
Štai
teising

Kam
Sąjung
Kai
laikra
O B
zinom
bū Saj
jau sė
na. Ji
karo l
paraši
kartą
gą pa
nenusi

Bet
britai
Kod
Pap
turi s
tartį.
Iran
eis. Ji
sė kan
Sis i
rodo,
yra p
apsaul
agresc

Iš t
sofijos
mą, de
bėgliai
pusav
VLIK
kimai

Pon
miems
Jis ste
losofij
traukt
imti vi
kanad
paskui
juos p
ponent
gijus j

Bet
nų dal
"social
viršen
ir prie
panau
tus"?
Semi
nemat
tos vis
niškas
du" iš

Pastabos

Kada amerikiečių korespondentai buvo neįleisti į Kaesongą, buvo pakeltas didžiausias skandalas. Pasitarimai dėl paliaubų buvo tuojau nutraukti ir pasiūsti bent keli korėjiečiams ir kiniečiams ultimatumai.

Bet dabar, kada korėjiečių sargybinis Kaesonge buvo nužudytas, kada bombarduojama ne tik neutralioji zona ir netgi pati korėjiečių ir kiniečių delegacija, bei Kinijos miestai, — tai amerikiečiai nei kiek nesijaučia už tai atsakomingi ir šaukia, kad korėjiečiai ir kiniečiai nutraukė derybas.

Štai jums amerikoniškas teisingumas.

Kam pasakysi, kad Tarybų Sąjunga nėra agresorė?

Kaip gi — apie tai visi laikraščiai rėkia.

O Britanija? — Britanija, žinoma, ne. Bet jei ne Tarybų Sąjunga, tai Britanija gal jau senai būtų užpuolusi Iraną. Ji turi sutraukusi savo karo laivus, kariuomenę ir parašiusistus prie Irano. Ne kartą atvirai grumojo tą jėgą panaudoti, jeigu Iranas nenusileis.

Bet Iranas nenusileido, o britai iš Irano jau kraustosi.

Kodėl?

Paprastas dalykas. Iranas turi su Tarybų Sąjunga sutartį. Jei svetima jėga įžengs į Iraną, tai Tarybų Sąjunga eis jį ginti. Na, ir, britai mūsų kande, traukiasi.

Sis faktas labai ryškiai parodo, kad Tarybų Sąjunga yra priešingai tam, kaip ją apšaukia — ne agresorė, bet agresoriams kliūtis.

Iš tos visos Kardelio filosofijos apie lietuvio pagerinimą, darosi išvada, kad ponai bėgliai rengiasi didelei tarpusavei kovai. Atrodo, kad VLIKE pasireiškianti nesutikimai plinta.

Ponas Kardelis nori būsimiems įvykiams pasirėngti. Jis stengiasi fašistinėmis filosofijomis į savo pusę patraukti, bei į savo rankas paimti visus naujai atvykusius kanadiečius lietuvius, kad paskui, reikalui esant, galėtų juos panaudoti prieš savo oponentus. O didesnę galią įgijus juos net "kastruoti".

Bet Kardelis pražiūri vieną dalyką. O kas bus jeigu "socialistų" oponentai paims viršenybę (faktinai ją turi), ir priėmę Kardelio filosofiją, panaudos ją prieš "socialistus"?

Seniems kanadiečiams aš nematau pavojaus. Nes gi tos visos filosofijos — tai poniškas dalykas, "tautos vady" išmislas.

Štai tas Solway String Quartet'as, kuris lankėsi daugelyje Kanados centrų, duodamas naujos rūšies muzikinius koncertus, ir kuris dabar gros ant radio nuo 10.30 val. vakaro, sekmadieniais, iš

CBC Trans-Canada tinklo. Iš kairės į dešinę: Maurice Solway, lyderis ir pirmas smuikas; Ivan Romanoff, viola; Marcus Adney, 'cello; ir Jack Groob, antra smuika. Jie yra puikūs muzikantai.

Ką Kiti Rašo

Merdėjimo Konvulsijos

Kaip pasenusį paskiro žmogaus organizmą apima visokie negalavimai bei "duchavica", tai lygiai ir nusidėvėjusią kapitalistinę sistemą dabar apnyko visokios bacilos.

Laikraščiuose taip ir mirga aparašymai apie korupciją, gengsterizmą, papirkinėjimus. Pilna žinių ir apie jaunimo istvirkavimą, vagystes. Škaitant visa tai, panašų į Sodomą ir Gomorą.

Vedama tyrinėjimai, švysteli vardai didelių ir mažesnių piliečių, vardai, įsivėlusiu įvairiose suktybėse: Costello, May ir net kai kurių valdžios pareigūnų.

Ir kuo giliau į mišką, daugiau medžių. Ko daugiau tyrinėja, vardu surašas darosi ilgesnis. Pasėka to ta, kad tyrinėtojai "pavargsta" — didieji paliekami tėti savąjį "biznį", tik mažiukai šiek tiek nukentė. Tos gangrenos priežastys lieka nepajudintos.

Tas skaitoma "laisvuojų" pasauliu, už kurį agituoja ir net verčiama kariuoti prieš "barbariškąjį" komunizmą.

Tam tikslui ir Kerenskis nusiskubino Europon mobilizavimui vaiko prieš Rusiją. Sušaukė konferenciją, rodos Paryžiuje, visų caro likučių. Išdėstinėja jiems planus kaip

Rimtai kalbant, norisi pasakyti, kad veislės, kuria taip rūpinasi Kardelis, pagerinimas paeina ne nuo filosofijų, o nuo materialų aplinkybių. Kardelis nors sako, esąs biologas, bet nežino pagrindinio biologijos dėsnio.

Bet... kaip ten bebūtų, faktas palieka faktą, kad kol tokių mokslininkų ir biologų kaip Kardelis bus, tai kandidatų į Hitlerius nepri-trūks.

Z. J.

"išlaisvinti" Rusijos fabrikus ir kolchozus nuo Tarybų Sąjungos žmonių.

Jo planai tie patys kokie buvo ir prieš trisdešimt metų. Jis žino, kad jie neįvykinami, bet jei iš to galima padaryti biznį, kodėl dar syki jais nepažaišti?

Jis ne aklas. Mato koks Dėdė Samas duosnus Čiang Kai-šekui, Titui ir kitiems, kodėl nepasinaudoti progą. Tiesa, anie turi po kelias divizijas armijos, Kerenskis to neturi. Dabar bando sulipinti bent batalioną ir paskui už tąjį "darbą" pareikalauti almužnos už chrabrastį". — V. J. S.

"Kiaulė be Ražančiaus"

Lietuvių reakcininkų spauda labai daug rašo apie mirusį Šveicarijoje Gabri-Paršaitį, tą atsiprašant diplomata, kurio avantiuristiška kargerja pasireiškė permanenti-

ku kačių koncertu.

Tik "Keleivis" išdrįso pavadinti jį avantiuristu. Klerikalų spauda reiškia jam daug užuojautos. Mat, Gabrys stovėjo arti klerikalų. Klerikalams nepatinka tik Gabrio ir kompanijos susišaudymai su krupavičiniu komitetu.

Gabrys buvo menkas konkurentas krupavičiniam komitetui ir jo agentūrai, kuri vadinosi "Amerikos lietuvių taryba".

Jis jų neketė ir jų adresu lojo be paliovos.

J. Tysliava paskelbė ištraukų iš laišku, kuriuos jam rašė Gabrys.

Viename laiške jisai sako: "Visi jūs mintate kaip dielės iš aukojamų dolerių, patys suvartodami, kaip ALT (taryba) 80% savo reikalams, o likučius, apie 50 tūkstančių, siunčiate besociam VLIKui, kuris irgi viską surijęs su Krupu (Krupavičium) priešakyje, išvadinusiu pernai Tamstą (Tysliavą) kiau- le be ražančiaus".

Tai matot, kokia vienybė tarpe tų politinių šarlatanų.

O kur dar Lozoraičio kompanija ir "rezistencinė santarvė!" — L. Pruseika.

Pagrįstas Nusiminimas Bet Kvaila Išvada

Pranciškonų organe Darbininke M. J. Adomaitis labai skundžiasi dėl pabėgėlių vaikų "ištautėjimo". Su jais jau esą blogai. Juos jau reikia greitai gelbėti nuo visiškos pražūties.

Adomaitis rašo:

"Laikas labai negailestingai veikia mūsų nenaudai. Prieš dvejus metus, kada didelėmis bangomis tremtiniai pradėjo plūsti į šį kraštą, jų vaikai lietuviškos dvasios turėjo daug daugiau negu šiandien.

Prieš dvejus metus vaikas, parėjęs iš mokyklos, skųsdavosi, kad jam daug kas neaišku, nėra draugu,

Rūstus Sapnas

KOSTAS KORSAKAS

Tai buvo sapnas — ne tikrovė, Rūstus, kankinantis be galo. Tu dar ir šiandien kartais stovi Man prieš akis drobe išbalus.

Mačiau tave sapnų šešėliuos Palaidotą ne vieną sykį. Žuvai ir vėl iš naujo kėleis Skurdi, kaip augalas sunykęs.

Vaidenosi man tavo kapas — Net jo surasti netikėjau. Tokia brangi iš tolo tapus, Mane mirties siaubu lydėjai.

Dabar matau, aš, lyg nubudęs — Tu vėl gyva šalymais stovi. Ir nors mane ilgai taip žudęs. Tebuvo sapnas, — ne tikrovė.

Priimk tu jo šiurpius šešėlius Kaip mano skausmo tikrą kraują, Kai susitikome mes vėliai Pradėt gyvenimą iš naujo.

ŠYPSENOS

Visai ne tas

Vienoje nemažoje šeimininėje sueigoje buvo pakviesta šeimininkės dukterė padainuoti "Kentukis mano sena tšvynė". Kampe sėdįs senis pradėjo verksti, kada ji dainavo.

"Tur būt tamsta esi iš Kentukio," tarė šale sėdinti ponija.

"Ne, aš esu muzikas," atsakė jis.

Jis "O. K."

Susitiko du kaimynai gatvėje. Vienas iš jų pusėtinai girtas.

"Tai ką, Jurgi, ar paklydai?" tarė negirtas, pašiepdamas kaimyną.

"Aš nepaklydau, bet namai kaž kur dingo. Juk tu matai pats, kad aš čia."

Ji Sustiprėjo

"Aš tur būt žymiai sustiprėjau," tarė šeimininkė, pasiėmusi į rankas produktus, kuriuos krautuvinininkas gražiai sudėjo į popierinį maišelį.

"Kodėl tamsta taip manai?"

"Keli metai atgal būdavo sunku pakelti penkių dolerių vertės produktus, o dabar nei neįėjau."

nėra su kuo pažaišti. Šiandien jis jau apsiprato: ir susikalba, ir pažaidžia. Žodžiu, prisitaikė. Šiandien jau ta tuščia vieta užimta.

Prieš dvejus metus vaikas su nekantrumu laukdavo lietuviško laikraščio. Plėsdavo jį vyresniam iš rankų. Šiandien jau jis ne labai tų laikraščių žiūri. Žinios esą pasenusios, neįdomios. Per radiją ir anglišką spaudą susigaudo įdomesnių. Ir ambicijos jausmas, kad tai mūsų laikraščiai, išblėso. Šiandien jau reikia pastangų priversti vaiką susidomėti tuo, kas yra mūsų.

Dabar vaikas su visa šeima susitinka tik trumpam laikui. Visą dieną jis praleidžia arba mokykloje arba tarp naujų savo draugų. Svetima įtaka nejučiomis, bet nuolat braujasi į vaiką ir apima visą jo širdį. Jis tik angliškai žaidžia, angliškai niūniuoja, o lankas parapijinę mokyklą ir angliškai meldžiasi. Kas bus iš tų vaikų dar po kelerių metų?!

Nusiskundimas, aišku, rimtai pagrįstas. Tirpsta pabėgėlių vaikų lietuviybė amerikiniam tarpinimo katile. Nusidėjo tėvai, kuomet iš Lietuvos bėgdami išsivežė ir vaikus. Kiti, žinoma, yra vėliau gimę Vokietijoje.

Tiek to. Kaip dabar tuos (Pabaiga ant 9 pusl.)

Kas Geriau?

J. YLA

Šiuo tarpu visur labai plačiai diskutuojamas klausimas: Ar gali kapitalistinė ir socialistinė sistemos sugyventi be karo? Tai klausimas, apie kurį sukasi žmonių ateitis. Pasižiūrėkime, kaip kas į tai žiūri.

Nę vienodai atsako į šį klausimą kapitalistai, ne vienodai jį atsako ir darbininkai; yra skirtumas nuomonių net kairiųjų pažiūrų darbininkų eilėse.

Kapitalistų tarpe yra tokių karštagalvių, kurie tvirtina, kad dvi sistemos negali egzistuoti šale viena kitos. Jos neišvengiamai turės kariauti iki viena ar kita bus parblokuota. Šią mintį reiškia daugiausia tie, kurie šiandien agituoja už smarkų ginklavimąsi. Bet yra daug ir kapitalistų kempėjų, kurie mano, kad dvi sistemos gali egzistuoti, vesti prekybą ir taikiai būdu lenktyniuotis.

Darbininkų tarpe taip pat toks pasidalinimas. Komunistų lyderiai sako ir tvirtina, kad koegzistencija galima. Tą tvirtina ir Tarybų Sąjungos komunistų lyderiai. Bet yra ir kairiųjų pažiūrų žmonių, kurie sako, kad kapitalizmas ir socializmas negalės ilgai sugyventi, turės įvykti galutinis persiėmimas. Prie tos nuomonės juos veda imperialistų politika, nuolatinis ginklavimas ir kurstymas karo.

Dabar klausimas kyla, kurie yra teisingi? Aišku, atsakyti į tai neįmanoma. Gali būti teisingi abiejai. Karas ar taika priklauso nuo to, kaip žmonija žiūrės į tai, kuri pusė stipriau veiks. Ne vienas yra pasakęs, kad taiką gali išsaugoti tikrai žmonių priešinimasis karui. Juk yra žmonių, kurie tempia prie karo. Jūs gali sulaukyti stipresnės jėga, veikianti už taiką.

Lieka dar vienas klausimas, kuris dažnai kamuoja ne tik vienus, bet ir kitus. Kuo tos lenktynės baigtusi, jeigu nebūtų karo? Žmonija juk nestovi vietoje? Atsakymas į šį klausimą, jeigu kas jį duotų, daug prisidėtų prie sustiprinimo taikos šalininkų.

Yra žmonių, kurie sako, kad jeigu kapitalizmas nekariaus, tai komunizmas įsigalės visame pasaulyje. Patys komunistai yra įsitikinę, kad ateitis priklauso komunizmui. Kaip tuomet su pasakymu, kad abi sistemos gali koegzistuoti? Kai kam atrodo, kad komunistai nori užbovyti kapitalistus, kad jie nesipriešintų. Ypatingai tą mėgsta pasakoti bėgliai iš liaudies demokratijų, kurie yra netekę galios.

Atsakymui į tą reikia ieš-

koti medžiagos istorijoj, socialio progreso rekorduose ir marksizme. Jokių būdu negalima jo paneigti, ypač kur jis išdėsto socialio progreso įstatymus. Marksizmas nėra koks išgalvojimas, kokia nors idėja, o socialis mokslas, išaiškinęs žmonijos socialio progreso įstatymus. Jis nusako ir labai aiškiai, kuria kryptimi žmonija eina. Ir tą galima patvirtinti faktais iš gyvenimo.

Marksizmas sako, kad pasaulis eina prie socializmo ir komunizmo. Taigi, pasakys kapitalistai, komunistai, kuo ulemta nugalėti kapitalizmą? Kaip tuomet gali būti prak-

tiška koegzistencija? Aišku, čia susidaro daug abejonės. Bet tą abejonę reikia išsiaiškinti. Jos neišsiaiškinus, galima atsidurti katastrofoje.

Sutikime, kad pasaulis eina linkui komunizmo. Jeigu taip, tai ar dar viena pasaulinė skerdynė pastos jam kelia? Ant kiek mums yra žinoma, abu pasauliniai karai buvo didžiausi komunizmo progreso laikotarpiai. Ar negali atsirikti taip, kad po trečiojo pasaulinio karo kapitalizmas bus dar silpnesnis, negu dabar? Niekas negali įtikinti, kad tiečias pasaulinis karas išgelbės kapitalizmą ant visados.

Užtikrinus taikingą sugyvenimą, atsidarytų plati prekyba, kultūrinis bendradar-

biavimas. Pakiltų civilizacija. Greitai išnyktų karo paliktos nedorybės.

Koegzistencijos politika, kaip man atrodo, labai artima seniau socialistų skelbtai idėjai. Jie sakydavo, kad jie tiki į socializmą, bet jie nenori siekti jo per jėgą. Koegzistencijos politika reiškia laisvą, demokratinį progresą.

Taigi, kas geriau? Karas, revoliucijos, susinaikinimas ir paskui skurdus gyvenimas, ar taika, socialis lenktyniavimas ir demokratinis progresas?

Antrojo kelio nori daugelis ir kapitalistų. Jį siūlo pažangieji ir daugelis vidurinių. Jo trokšta didžiama eilinių žmonių. Už jį jau pasisakė šeši šimtai milijonų žmonių, pasirašydami po peticija, kad didžiosios jėgos sudarytų taikos paktą.

Taigi, koegzistencijos politika ne tik nereiškia kapitalizmo greitesnį galą, bet dar prailginimą jo gyvenimo. O kas svarbiausia, palengvina žmonių visame pasaulyje.

Užtikrinus taikingą sugyvenimą, atsidarytų plati prekyba, kultūrinis bendradar-

biavimas. Pakiltų civilizacija. Greitai išnyktų karo paliktos nedorybės.

Koegzistencijos politika, kaip man atrodo, labai artima seniau socialistų skelbtai idėjai. Jie sakydavo, kad jie tiki į socializmą, bet jie nenori siekti jo per jėgą. Koegzistencijos politika reiškia laisvą, demokratinį progresą.

Taigi, kas geriau? Karas, revoliucijos, susinaikinimas ir paskui skurdus gyvenimas, ar taika, socialis lenktyniavimas ir demokratinis progresas?

Antrojo kelio nori daugelis ir kapitalistų. Jį siūlo pažangieji ir daugelis vidurinių. Jo trokšta didžiama eilinių žmonių. Už jį jau pasisakė šeši šimtai milijonų žmonių, pasirašydami po peticija, kad didžiosios jėgos sudarytų taikos paktą.

Taigi, koegzistencijos politika ne tik nereiškia kapitalizmo greitesnį galą, bet dar prailginimą jo gyvenimo. O kas svarbiausia, palengvina žmonių visame pasaulyje.

Užtikrinus taikingą sugyvenimą, atsidarytų plati prekyba, kultūrinis bendradar-

biavimas. Pakiltų civilizacija. Greitai išnyktų karo paliktos nedorybės.

Koegzistencijos politika, kaip man atrodo, labai artima seniau socialistų skelbtai idėjai. Jie sakydavo, kad jie tiki į socializmą, bet jie nenori siekti jo per jėgą. Koegzistencijos politika reiškia laisvą, demokratinį progresą.

Mokslas ir Religija Apie Žmogaus Kilmę

Prof. J. Kupčinskas

Ilgus amžius viešpatavo idealistinis gyvių kilmės aiškinimas, kad, esą, gyvulius ir žmogų sutvėręs dievas. Idealistinis, "dieviškas" žmogaus kilmės aiškinimas neatitinka tikrovei, prieštarauja mokslui. Mokslas nesugriaušiamai įrodė, kad žmogus per ilgus amžius išsivystė iš žemesnių gyvių.

Dabartinis mokslas apie žmogų — antropologija — atsirado ne iš karto. Jo pagrindai buvo padėti daugiau kaip prieš du tūkstančius metų senovės mokslo vyrų, kurie jau tada pareiškė eilę drąsių tiems laikams ir žymia dalimi teisingų spėliojimų apie žmogaus vietą gamtoje. Jie pastebėjo, kad žmogus turi daug bruožų, būdingų kitiems gyvams, ir todėl buvo pasiruošę žmogų laikyti gyvių pasaulio dalimi. Panašias mintis išreiškė ir vėlesnių amžių mokslininkai, 18 amž. pabaigoje įžymus gamtininkas Žanas Baptistas Lamarkas paskelbia gyvių evoliucijos teoriją, aiškinančią, kaip gyviai vystosi ir tobulėja.

Pagrindinė Lamarko mintis buvo ta, kad gyvių kitiui didelę reikšmę turi išorinės sąlygos, kurių įtakoje keičiasi atskiri organai ir visas organizmas.

Lamarkas, nors dar besugebėjo visiškai atsikratyti metafizinių pažiūrų, tačiau yra padaręs didelį įnašą į pažangųjį mokslą.

Kiek vėliau už Lamarką, 19 amžiuje, paskelbia savo teoriją Čarlas Robertas Darvinas, kurio mokslas kaip šviesus žibintas apšvietė gyvosios gamtos dar neįsirtas sritis. Darvinas įrodė, kad gyviai keičiasi ir tas keitimasis amžių bėgyje duoda naujas rūšis, pasiekiančias aukštesnio išsivystymo laipsnio.

Tarybiniai mokslininkai Mičiurinas ir Lysenko ypač ryškiais naujai išvestų augalų ir gyvulių pavyzdžiais ne tik įrodė gyvių keitimąsi, ne tik labai ryškiai išaiškino, kaip tas keitimasis vyksta, bet ir atrado būdus, kaip valdyti gamtą ir keisti ją žmogui norima linkme. Laisvi nuo prietarų tarybiniai žmonės, remdamiesi priešakinio mokslo laimėjimais, drąsiai prasitvirtino pertvarkyti gamtą.

Mokslas pateikia daug faktų, aiškiai rodančių, kad žmogus išsivystė iš žemesnių gyvių ir kad visos pasakos apie jo staigų sukūrimą tegali būti skleidžiamos arba nemokšų arba tyčia klaidinančių žmonių. Tokių įrodymų mes visų pirma randame tyrinėdami įvairius žemės klodus. Viršutiniuose žemės sluoksniuose mes randame pėdsakus vėlesnių amžių gyvių, o gilesniuose — ankstyvesnių. Iš stuburinių gyvių žuvis galima rasti daug gilesniuose sluoksniuose, negu paukščius. Vadinasi, paukščiai išsivystė žymiai vėliau, negu žuvis. Žinduolių skeleto liekanas randame tik viršutiniuose sluoksniuose, kas reiškia, kad atsirado jie vėliau už visus kitus gyvulius. Iš žinduolių tarpo vėliausiai pasirodo žmogus. Mokslas mums duoda aiškų vaizdą kaip vyko gyvių pasaulio vystymasis. Iškasenos parodo, kad pirmieji gyviai savo išvaizda visiškai skyrėsi nuo šių dienų gyvių. Tuo metu buvo visai kitokios gyvenimo sąlygos, kitokia žemės paviršiaus sudėtis, skirtingos kitos sąlygos, kurios nulėmė gyvių gyvenimo būdą ir kūno sudėtį. Keičiantis žemės paviršiaus sąlygoms, turėjo keistis ir augalų bei gyvulių pasaulis.

Žmogus yra išsivystęs iš beždžionės, tačiau tai ne iš dabartinės beždžionės. Tiksliau sakant — žmogus ir beždžionė turi bendrus protėvius, kurių dabar pasaulyje nėra. Šios beždžionės vystėsi skirtingomis kryptimis, veikiant skirtingoms gamtos sąlygoms, ir viena šaka palaipsniui per kelis milijonus metų išsivystė į dabartinį žmogų, kita — į dabartinę beždžionę. Gamtos sąlygos per tą laiką taip pat labai pasikeitė. Štai kodėl dabar neįmanoma šiuolaikinių bez-

žmonių išsivystymas į žmones.

Tarp dabartinių žmonių ir jų prosenelių — senovinių beždžionių buvo pereinami pirmykščio žmogaus tipai, kurių buvimą įrodė iškasenos. 1891 m. Javos saloje buvo rastos kaulų liekanos būtybės, kurios smegenų turis turėjo būti apie 980 kubinių cm, t. y., 1,5-2 kartus didesnis, kaip beždžionių ir 1,5 karto mažesnis už dabartinio žmogaus. Ši būtybė buvo pavadinta pitekanthropu. 1927 m. kinų antropologas prie Pekino surado dar artimesnes dabartiniams žmogui būtybės liekanas, kuri pavadinta sinantropu.

Mokslui yra žinoma, kad kiekvienas gyvis bręsdamas maždaug pakartoja visą jo protėvių išsivystymo kelią. Musės yra išsivystusios iš kirmėlių. Ir šiandien iš musės kiaušinio pradžioje išauga kimelaitė, o tik iš šios išsivysto musė.

Žmogaus naujagimis palyginamai gana panašus į suaugusį, bet motinos kūne jis tik paskutiniomis mėnesiais įgauna žmogaus išvaizdą, o pradžioje būna tam tikru mastu panašus į tuos žemesnius gyvius, iš kurių yra išsivystęs žmogus.

Ryškūs gyvių kitimo ir vystymosi įrodymas yra naminiai gyvuliai. Jau seniau buvo žinoma, kaip daug pasikeitė kai kurie naminiai paukščiai ir gyvuliai ryšium su pasikeitusiomis gyvenimo sąlygomis. Kam nežinomas, pavyzdžiui, didžiulis šunų, karvelių veislių įvairumas ir panašiai? Dabar žmogus vis labiau išmoksta auginti tokius naminius gyvulius, kurie jam reikalingi.

Mokslas dabar žino, kaip atsirado žmogus. Besikeičiančios gyvenimo sąlygos

žmogus išsivystė iš žemesnių gyvių ir kad visos pasakos apie jo staigų sukūrimą tegali būti skleidžiamos arba nemokšų arba tyčia klaidinančių žmonių. Tokių įrodymų mes visų pirma randame tyrinėdami įvairius žemės klodus. Viršutiniuose žemės sluoksniuose mes randame pėdsakus vėlesnių amžių gyvių, o gilesniuose — ankstyvesnių. Iš stuburinių gyvių žuvis galima rasti daug gilesniuose sluoksniuose, negu paukščius. Vadinasi, paukščiai išsivystė žymiai vėliau, negu žuvis. Žinduolių skeleto liekanas randame tik viršutiniuose sluoksniuose, kas reiškia, kad atsirado jie vėliau už visus kitus gyvulius. Iš žinduolių tarpo vėliausiai pasirodo žmogus. Mokslas mums duoda aiškų vaizdą kaip vyko gyvių pasaulio vystymasis. Iškasenos parodo, kad pirmieji gyviai savo išvaizda visiškai skyrėsi nuo šių dienų gyvių. Tuo metu buvo visai kitokios gyvenimo sąlygos, kitokia žemės paviršiaus sudėtis, skirtingos kitos sąlygos, kurios nulėmė gyvių gyvenimo būdą ir kūno sudėtį. Keičiantis žemės paviršiaus sąlygoms, turėjo keistis ir augalų bei gyvulių pasaulis.

Žmogus yra išsivystęs iš beždžionės, tačiau tai ne iš dabartinės beždžionės. Tiksliau sakant — žmogus ir beždžionė turi bendrus protėvius, kurių dabar pasaulyje nėra. Šios beždžionės vystėsi skirtingomis kryptimis, veikiant skirtingoms gamtos sąlygoms, ir viena šaka palaipsniui per kelis milijonus metų išsivystė į dabartinį žmogų, kita — į dabartinę beždžionę. Gamtos sąlygos per tą laiką taip pat labai pasikeitė. Štai kodėl dabar neįmanoma šiuolaikinių bez-

žmonių išsivystymas į žmones.

Tarp dabartinių žmonių ir jų prosenelių — senovinių beždžionių buvo pereinami pirmykščio žmogaus tipai, kurių buvimą įrodė iškasenos. 1891 m. Javos saloje buvo rastos kaulų liekanos būtybės, kurios smegenų turis turėjo būti apie 980 kubinių cm, t. y., 1,5-2 kartus didesnis, kaip beždžionių ir 1,5 karto mažesnis už dabartinio žmogaus. Ši būtybė buvo pavadinta pitekanthropu. 1927 m. kinų antropologas prie Pekino surado dar artimesnes dabartiniams žmogui būtybės liekanas, kuri pavadinta sinantropu.

Mokslui yra žinoma, kad kiekvienas gyvis bręsdamas maždaug pakartoja visą jo protėvių išsivystymo kelią. Musės yra išsivystusios iš kirmėlių. Ir šiandien iš musės kiaušinio pradžioje išauga kimelaitė, o tik iš šios išsivysto musė.

Žmogaus naujagimis palyginamai gana panašus į suaugusį, bet motinos kūne jis tik paskutiniomis mėnesiais įgauna žmogaus išvaizdą, o pradžioje būna tam tikru mastu panašus į tuos žemesnius gyvius, iš kurių yra išsivystęs žmogus.

Ryškūs gyvių kitimo ir vystymosi įrodymas yra naminiai gyvuliai. Jau seniau buvo žinoma, kaip daug pasikeitė kai kurie naminiai paukščiai ir gyvuliai ryšium su pasikeitusiomis gyvenimo sąlygomis. Kam nežinomas, pavyzdžiui, didžiulis šunų, karvelių veislių įvairumas ir panašiai? Dabar žmogus vis labiau išmoksta auginti tokius naminius gyvulius, kurie jam reikalingi.

Mokslas dabar žino, kaip atsirado žmogus. Besikeičiančios gyvenimo sąlygos

Ispūdžiai iš Italijos

P. PAVLENKO

(Tąsa)

vertė bezdžiones, gyvenančius daugiau į šiaurę, gyventi žemėje, bet ne medžiuose, kad tuo būdu galėtų susirasti pakankamai maisto. Vaikščiojimas dviem kojom ir labiau sudėtingas gyvenimas, panaudojimas nors ir primitivių darbo ir apsigynimo įrankių, prisidėjo prie tolesnio nervų sistemos išsivystymo.

Išsivysčius protui, aplinkos sąlygos tapo mažiau pavojingos, nes rūbų, ugnies ir kitų pagalbinių priemonių dėka žmogus galėjo gyventi įvairiose klimato sąlygose.

Tolesniam pirminio žmogaus išsivystymui lemiamą reikšmę turėjo darbas.

Kiek daug įtakos turi darbas žmogaus organizmo formavimuisi, mokslininkai yra išaiškines Engelas. Savo garsiaame veikalė "Gamtos dialektika" jis sako: "Tuo būdu ranka yra ne tik darbo organas, — ji taip pat ir jo padarinys. Tik darbo dėka, dėka prisitaikymo prie vis naujų operacijų, dėka perdavimo paveldėtinais pasiekto tuo būdu ypatingo raumenų, gyslių, o per ilgesnius laiko tarpus taip pat ir kaulų išlavėjimo, ir dėl vis naujų pritaikymo šių perduodamų paveldėtinais patobulėjimų naujiems, vis sudėtingesniems veiksmams, — tik tai šito viso dėka žmogaus ranka pastiekė tokį aukštą tobulumo laipsnį, kad ji galėjo, tarytum burtų jėga, padidinti gyvenimą Rafaelio paveikslus, Vorvaldseno statulas, Paganini muziką."

Darbo sąlygos ir visuomeninė santvarka turi didžiausios reikšmės žmogaus sugebėjimų ir proto tolesniam išsivystymui. Kapitalistiniuose kraštuose viešpatuoja anti eksploatacija kluodo darbo žmogaus pažangai. Tik likvidavus išnaudotojų klases ir tuo būdu dirbančiųjų klasei užtikrinus pilną laisvę, sudarytos puikios sąlygos tolesniam tarybinio žmogaus sugebėjimų ir kultūros vystymuisi, užtikrintai siekiančio vis plačiau užvaldyti gamtą ir ją panaudoti laimingo gyvenimo sukūrimui.

Mokslas galutinai sugriau-na religijos pasakas apie stebuklingą gyvių ir žmogaus atsiradimą.

Kapitalistinėse valstybėse skleidžiami įvairūs prietarai, o tikras mokslas yra persekiojamas.

Tai daroma ne vien dėl mokslinio atsilikimo, bet ir dėl sąmoningos kovos su pažangiuoju mokslu, kuris, griaudamas religinius prietarus, griaua ir kapitalistinę santvarką. Tačiau jokios priemonės nepadės užgniausti tikrojo mokslo išvadų.

Taika Veda Žmonijai ir Gerovė ir Kultūrai

— Ir štai mano trečioji rekomendacija: aš tuokiu visus gyvuosius ir laidoju su krikščioniškomis apeigomis visus mirusius. Mano bažnyčioje kabo Raudona Vėliava ir generalisimo Stalino portretas. Mano parapijiečiams patinka, kai jiems nekludoma tikėti dievu ir gerbti komunistus.

Knygų krautuvė, kurioje aš išsikalbėjau su kunigu, priklausė, matyt, tikinčiam katalikui — jo specialybė buvo bažnytinės reikmenės. Užėjau pažiūrėti, ar katalikų bažnyčia naudojaši Italijos meistrų kūrinius, ir neradau nė vienos Madonos, tapytos Bellini, Ticiano arba Rafaelio. Bet bevarazių tepliotojų nemokšiškos makalynės buvo didžiausia gausybė, ir į tai atkreipiau kunigo dėmesį.

— Ticiano Madonos per daug natūralios, kad patenkintų Vatikaną, — nusišypsojo jis. — Didelį meną saugiau laikyti po užraktu, muziejuje, negu be jokios kontrolės leisti į gatvę. Jis, kaip erelis — nebesugrįs į narvą.

Krautuvės šeimininkas, kaip ir spėjau, tikrai buvo giliai tikintis žmogus ir į visus laisvamanius žūrėjo atsargiai, tačiau tai nekludė jam pagal išgales dalyvauti mūsų pokalbyje.

— Ne tai svarbu, — tarė jis, — ne tai svarbu, kad viena — erelis, o kita — ne erelis. Madona turi atrodyti kaip katalikė, o ne kaip Venecijos koketė. Kokia čia mergelė Marija, į kurią žūrint lenda nuodėmingos mintys? Žinoma, tokius paveikslus perka, bet tik mėgėjai. Tuo tarpu, kai aprobutieji yra privalomi, nepaisant, ar jie patinka, ar nepatinka. Daugelis tikinčiųjų įsigyja po dvi madonas — vieną pašaliniam rodyti, kitą — sau.

Kol jis pasakojo apie savo pirkėjų skonius, kunigas, pasirašęs savo portfelyje ir radęs kažkokią knygelę, pasirengė perskaityti man Vatikaną praktikuojamo praeikimo tekstą.

— Jeigu aktorai skaitytų jį scenoje, tai jie turėtų didelį pasisekimą, — pridūrė jis, pradėdamas skaityti.

— Bet juos, tikriausiai, atskirtų nuo bažnyčios, — pastebėjau aš.

— Galimas daiktas. Molje-ras negalėjo būti palaidotas kapinėse, nes popiežius, nedrįsdamas atskirti nuo bažnyčios Prancūzijos karalių, atskyrė jo dramaturgą.

— Arlekiną, mano nuomone, taip pat atskyrė, — su užuojauta pastebėjo šeimininkas, rausdamasis už prekystalio.

— Arlekiną! — sušuko kunigas. — Atskirti visi aktoriai, kurie vaidina, vaidino ir vaidins Arlekiną.

— Šventas Bernardas praeikė nesuskaitomą daugybę musių, kurių priviso jo bažnyčia ir, sako, kad jos išdvėsė, — kuo rimčiausiai pridūrė kunigas ir pradėjo skaityti praeikimo tekstą.

— "Tegul būna praeiktas toks ir toks, ar jis gyvas ar miršta, ar geria, ar valgo, ar trokšta, ar alksta, snaudžia, miega, ar budi, ilsisi, šlapinasi ar nusilengvina, ar nuleidžia sau kraują. Tegul bus praeiktas visos jo kūnas iš vidaus ir paviršiaus, tegul bus praeiktas jis plaukuose, smegenyse, pakaušyje, kaktoje, ausyse, antakiuose, akyse, žiaunose, dantyse gerklėje, pečiuose, krūtinėje, širdyje, pilve, klubuose, pažastyse, lyties organuose, blaudose, kojose ir naguose. Tegul bus praeiktas su visomis savo kūno dalimis nuo galvos iki pėdų ir tene-lieka jame nieko sveika!"

— Puiku, a?

— Taigi, jūs netikite dievu, — tariau, žiūrėdamas į įsiinksmintą kunigą. — Jūs gi ateistas.

— Kiekvienas saviškai tikti, — migiotai atsakė jis.

—

Aš labai apgailėstauju, kad neturiu pažįstamo praloto, su kuriuo galėčiau pakalbėti apie Vatikaną. Mes gyvename tokiu laiku, kai visi keliai veda į komunizmą. Tautos ne eite eina, o, pasakyčiau, skriste skrenda į komunizmą, ir Vatikanas, toks, kokį mes jį pažinome ligšiol, neginčijamai gyvena savo paskutiniuosius dienas. Katalikybė kaip religija, dar egzistuos, bet Vatikanui jau laikas išnykti.

Būsimoje liaudies Italijoje gal net nustatys šventę — Vatikaną paėmimo dieną, kaip kad prancūzai turi Bastilijos paėmimo dieną.

Neturėdamas pokalbininko praloto, aš atsigriebiu vartydamas albumą "Vatikanas". Popiežiaus aukštųjų didelių portretai teikia didžiulį malonumą.

Kardinolas Pinatelli di Belmonte, ceremonialo kongregacijos prefektas, gobšaus lupikautojo veido senis. Jo kumpa nosis ir į priekį atsikišęs smakras primena provincinio aktorius, vaidinančio Šeiloką, grimą. Jo šiurkštūs, trumpai pakirpti plaukai nepridengia didelių raumeningų ausų. Ne ausys, o garsų gaudytojai.

Kardinolas Henriko Kaspari, popiežiaus tribunolo pirmininkas, plonutis, putlus, riebaluotomis neblaiviomis akimis, nepaprastai panašus į

Anatolio Franso romanų pilvo garbintojus kunigus.

Aš lažinuosi, kad jis mėgsta riebius anekdotus, renka pornografinius atvirkus, kur nors provincijoje, o gal ir Romoje, šelpia kelias suaugusias dukteris, sugyventas nelegalioje santuokoje. Jis toks linksmtis, toks gerutis tas Henriko, kad, matyt, ir visus nuosprendžius daro labai lengvai.

Kardinolas Guljemo O'Kone-lis, Bostono arkivyskupas — jau visai kas kita. Tai tipiškas amerikinis vertėiva. Riebus, su gilia duobute smakras; mažutės guvios akutės su sunkiais padribusiais paakiais, plati rėksnio policininko burna. Politinių įsitikinimų jis, kaip ir visi vaticaniskiai, fašistas, bet nuo daugelio kitų skiriasi tuo, kad jis ne slaptas, o atviras, tiesus, karingas fašistas. Jeigu jis kuomet nors sako pamokslus, tai vis daugiau apie pragarą, apie amžiną ugnį, kurioje dega nusidėjėliai komunistai, apie tai, kaip gera išsukinėti tardomiesiems rankas. Tai inkvizicijai gimęs žmogus.

Kardinolas Adolfo Bertramas primena Medičių epochos popiežių ir kardinolų portretus. Šaltos, negyvos akutės mažame nusigėrėlio veidelyje. Kietai suspaustos, tartum keiksmą užslėpusios lūpos. Viršutinė ilgesnė. Ši detalė teikia veidui ne ypatingos išminties išraišką. Tokių veidų galima rasti kriminalinio sekimo albumuose. (Bus daugiau)

Jei Norite Žinoti, Kas Tikrai Dedaši Pasaulį. Skaitykit Liaudies Balsą

Priminimas Aldiečiams

Šiais keliais žodžiais norime priminti visoms Lietuvos Literatūros Draugijos kuopų valdyboms bei visiems nariams ir narėms, kad aldiečių darbymetė savo draugijos stiprinimui bei knygų platinimui, kuri prasidėjo su 1 d. gegužės, turi užsibaigti su 1 d. spalio mėn.

Tenka pažymėti, kad kai kurios kuopos prisuntė šiek tiek naujų narių, bet kai kurios net apie savo veiklą nieko nepranešė. Keletas kuopų net metinių duoklių dar nepasimokėjo.

Cia tenka paminėti mūsų draugijos pirmininko drg. A. Bimbos žodžius. Jis sako: "neatliksi savo organizacinių pareigų, nesijausi gerai". Pasakyta labai teisingai.

Tačiau nenusiminkime, nes iki darbymetės užbaigtuvių dar turime apie 30 dienų laiko, kurių bėgyje dar daug galime nuveikti dėl savo draugijos labo. Todėl visi, kurie nenorime prastai jaustis dėl apsileidimų, turime rimtai susirūpinti savo draugijos reikalais!

Draugės ir draugai, paaukokime bent po 3-4 vakarus dėl savo draugijos budavojimo. Gaukime naujų narių, praplalinkim apšvietą. Pasimokėkime duokles, kurie dar nesame to atlikę.

LLD K.V. Komitetas
P. O. Sta. C, Box 1007,
Toronto 3, Ont.

TORONTO. — Kanados Nacionalę Parodą šiemet atidarė Jungtinių Valstijų apsigynimo sekretorius George Marshall. Britai šiemet buvo visai išstumti.

Įsigykite ir Skaitykite Šias Knygas:

- MOTINA.** Parašė Maksimas Gorkis. Viena iš įdomiausių apysakų. 500 puslapių. Kietais viršais. Kaina \$1.50
- POVILAS JURKA.** Parašė R. Mizara. Apysaka iš Amerikos žmonių bei Amerikoje gyvenančių lietuvių gyvenimo. 318 puslapių. Kaina \$1.00.
- SENO VINCO RAŠTAI.** Telpa 10 apysakų iš Amerikos žmonių gyvenimo. 450 puslapių. Kietais viršais. Kaina \$1.50.
- K. MARKSO TEORIJOS SISTEMA.** Parašė L. B. Boudin'as. Mokslinai išdėsto kapitalistinę santvarką ir kodėl ji turės užleisti vietą darbininkų tvarkai. 336 puslapių. Kietais viršais. Kaina \$1.00.
- GAMTA IR ŽMONES.** Parašė M. Ilinas. Labai aiškiai išdėsto gamtą ir kaip žmonės ją pasikinkė savo naudai. 320 puslapių. Kaina \$1.00.
- TARYBŲ GALYBĖ.** Parašė Kanterburio dekanas Dr. H. Johnson. Knyga parašyta karo laiku apie tarybinę tvarką. 224 puslapių. Kaina 75 centai.
- ŽMOGUS IR MAŠINA.** Surtaisė Jonas Kaškaitis. Knyga gausiai iliustruota, suteikia davinų apie technikos išsivystymą ir to reikšmę žmonijai. Kaina \$1.00.
- POPIEZIAI IR LIETUVIŲ TAUTA.** Parašė prof. Povilas Pakarklis. Knygoje išdėstoma: Po-... vaidmuo: jų žygiai; lietuvių kova prieš kryžiuočius... ga turi 255 puslapius. Kaina \$1.50.

LLD Kanados Veikiantis Komitetas
P. O. Sta. C., Box 1007, Toronto 3, Ont.

Montrealo žinios

Dvi Industrijos - Unijos Pasirašė Kontraktą

Prieš savaitę laiko atgal apie 2,600 darbininkų atstovaujama unijos Brotherhood of Railway Carman of America, pasirašė vieniems metams naują kontraktą su Canadian Car and Foundry Company Ltd., Turcot ir Dominion dirbtuvėse. Sulig sutarties, darbininkams pakelta po 20 centų į valandą atlyginimo. Arba nuo 84 centų iki \$1.04 į valandą.

Sale to, darbininkai gaus po 10 centų į valandą atkėti nuo gruodžio 4 d., 1950 metų, ir kitus 10 centų į valandą nuo birželio 1 d., 1951 metų. Atgalinį algos atkėtimą darbininkai gauna todėl, kad tuo laiku prasidėjo tarp unijos ir kompanijos derybos, kurios užsitęsė iki šio laiko.

Rugpjūčio 20 d., moteriškų suknelių darbininkai, atstovaujanti International Ladies Garment Workers Union, atsinaujino - pasirašė kontraktą su samdytojais - Dress Manufacturers Guild. Pagal naują kontraktą, darbininkai apart to, ką seniau turėjo apsiuopiamų atsiekimų nelaimėjo.

Tiesa, gauta tam tikrą at-

siekimų, kaip pav., įsteigimas samdytojų lėšomis sveikatos centro, kur unijos nariai galėtų velti ar už mažą atlyginimą pasitikrinti sveikatą; pakėlimą pomirtinės pašalpos iki \$1,000; kiekvieną savaitę sulig uždibto darbininko uždarbio, samdytojas privalo sumokėti į tam tikrą fondą dėl atostogų algos, kad visiems darbininkams būtų užtikrinta "vacation pay"; ir įsteigimas fondo pensijai senatvėje.

Pats svarbiausias darbininkų lauktas "laimėjimas" su nauju kontraktu - algų pakėlimas, kad padengti bent dalinai pakilusias pragyvenimo išlaidas - sutartimi, tačiau, liko neišspręstas. Palikta ji išspręsti bešališkam pirmininkui - impartial chairman.

Kontraktas pasirašytas penkiems metams. Pas darbininkus jaučiamas nepasitenkinimas unijos vadų nuolaidumu samdytojams.

McGill Priims Tik 116 Medicinos Studentų

Nors daugiau kaip 2,000 paduota aplikacijų, norinčių studijuoti mediciną, bet McGill universiteto medicinos fakultetas tegalės priimti tik 116 pirmamečių studentų.

Universiteto pareigūnai aiškina, kad medicinos fakultetas neturi užtektinai laboratorijos vietų. Tai blogai.

Taksi Vairuotojai Bus Fotografuojami

Taksi vairuotojai pagal policijos parėdymą, tuojuos turės laikyti jo vairuojamame automobiliuje ant durų savo atvaizdą ir vardą bei pavardę, kad reikalui esant galima būtų jį pažinti.

Paskutiniu laiku, kriminaliniams plėšimams išsivysčius, sakoma, kad daugelyj atvejų žmonės buvo užplūti ar apiplėšti bevažiuojant su taksi.

Apsigyne Nuo Trijų Plėšikų

Pereitą savaitę deimantų ir kitų auksinių brangenybių pardavėjas, Hyman Cohen, 3785 Dupuis ave., gavė pašaukimą telefonu nuo nepažįstamo vyro, kuris jam sakė, kad jis noris nupirkti deimantų gyvenančiai porai Kvebeko mieste. Susitarė, kad jis su brangenybėmis atvyktų į Mount Royal viešbutį, į nurodytą kambarį.

Sis pasiėmęs, kad būtų iško pasirinkti, \$30,000 vertės brangenybių, nuėjo įėjus į viešbučio kambarį, ant jo puolė trys plėšikai parmušdami jį ant grindų. Tačiau drąsus deimantų pardavėjas pajėgė išsitraukti iš kišenės revolverį. Nors viūrdienio laike ir nors jam pavyko paleisti kelis šūvius iš jo išsikasus, tačiau plėšikams vistiek pavyko pabėgti.

Pienvežiai Streikavo

Rugpjūčio 23 d., J. J. Joubert pieno kompanijos 130 pieno išvežtojų streikavo vieną dieną. Tai buvo protesto streikas.

Mat, kompanija pasirašė sutartį su Kanados Darbininkų Kongresu (CCL-CIO). O pienvežiai sako, kad tai buvo padaryta be jų atskausimo dėl sutarties sąlygų. Todėl jie kreipėsi prašydami juos priimti į Transport Drivers, Teamsters and Warehouseman's Union (AFL). Bet Kvebeko Darbininkų Santykių Komisija (Labor Relations Board) neišduoda leidimo.

Užtai ir įvyko vienos dienos protesto streikas.

Priešmokyklinis Vaikams Patarimas

PRIEŠ ISEINANT Į MOKYKLĄ, PAVALGYKITE

Tel. LA. 4441

Dr. H. Rosenfeld'as

Oficialus MLSDPD ir DLKVNPD Gydytojas Kalba Lietuviškai Valandos: 2-4 v. p. p., 7-8 v. v. ir susitarus 4559 PARK AVE. Montreal, Que.

GERAI. Toks yra lankantiems mokyklą vaikučiams patarimas miesto sveikatos departamento direktoriaus Dr. Adélard Groulx.

"Kuomet vaiko pilvelis tuščias, jis negali gerai išnaudoti pamokas," sako daktaras. "Vaikas negali susikoncentruoti; o trūkumas susidomėjimo, nėra pagalbėjimo būdas vaikui progresuoti."

Jis stipriai atsisaukė, kad kiekviena motina padėtų sveikatos departamentui sekmingai prarasti gyvenimą gerą vaikų maitinimo būdą.

Pagrindinis vaikų maistas pusryčiams yra: vaisių sultys (fruit juice), javų grūdai (cereal), kiaušinis ar lašiniukai bei kumpiš, duona su sviestu ar sūriu bei mėsos, ir pienas.

Jis pridėjo, kad kiekvienos motinos turi būti atsakomybė prižiūrėti, kad vaikai gautų tuos dalykus pusryčiams.

Mirė

Rugpjūčio 17 d. mirė J. Dovydaitis, sulaukęs, rodos, apie 70 metų amžiaus. Jo sveikata jau senai buvo sukrypusi. Buvo malonus žmogus. Te būna lengva jam Kanados žemelė.

Montrealo Lietuvių Gėlininkas

Marcel Allard

Gėlės ir buketai visokiems reikalams
CR. 3533 - Telefonas - Res. DO. 3696
6420 Iberville St.

WINDSOR

Dry Cleaners & Dyers Co. Ltd.

Windsor yra viena iš vėliausių ir moderniausių Dry Cleaning šapų Montreaže. Greitas patarnavimas.

20 Metų Patyrimas Garantuoja Darbą

Savininkai:

A. Keršys, P. Petrulis, P. Keršulis, A. Greibus

1205 Church Ave. TRENMORE 6679

VERDUN, QUE.

VICTORIA CLEANERS & DYERS CO.

EXPERT CLEANING & DYEING SERVICE FOR CLOTHES AND HOUSE FURNISHINGS OF ALL DESCRIPTIONS MINOR REPAIRS. RUGS AND CHESTERFIELDS CLEANED

CITY-WIDE PICK-UP AND DELIVERY FUR AND GARMENT STORAGE

2832 ALLARD TR. 1135

Valome, dažome ir sutaisome vyriškus ir moteriškus drabužius. Pageriname (Drex) reinkautus. Taipgi valome kitus namų reikmenis, kaip: langatieses (curtains), antklodes ir taip toliau, išskiriant skalbinius.

Paimame iš namų ir pristatome atgal. Pagerintas patarnavimas. Darbas garantuotas.

Dėl informacijų prašome telefonuoti TRENMORE 1135
Telefoną Atsako Lietuvaitė

Savininkai:

J. Matulaitis, G. Kriaucėliūnas, A. Majauskas

Išvykusio T. Lietuvon Lietuvio D.P. Laiškas

Rašo Marcelinas Styga

Geriau Vėliau, Negu Niekad!

Šių metų liepos mėnesio 31 dieną suėjo lygiai 10 metų, kaip iš mano akių pranyko paskutiniai pasienio Lietuvos laukų horizontai. Traukinys, grūste prigrūstas jaunuolių, skirtų vergų darbams Vokietijoje, tylioje vakaro prieblandoje persirito per ruožų ties Kybartais.

Rytprūsių pusėje, sustojus pirmoje mažoje stotelėje, ant perono pasirodė gražiai išsipošęs "frentas", kuris, peržvelgęs išvežamųjų lietuvačių ašarotus veidus, išdžiū kilstelėjęs galva, aiškiu akcentu lietuviškai prakalbėjo: "Vis ruošėtės eiti iki Karaliaučiaus, tai dabar jau važiuojate..." Negavęs iš niekur pasipriešinimo atsaky-

zams, J. Gričiui, J. Naruševičiui, A. Liokaičiams, A. Kavaliunams, K. Žekoniui, J. R. Jurkštams, Jonuškaus, G. Mačioniams, A. Rasimavičiams, E. Matulevičiui, A. Šlapeliui, Andri Barber Shop, A. P. Juodeliams.

Liekame jums visiems giliai dėkingi.

O tau, brangus broli ir švogerai, lai būna lengva ilsėtis šios šalies žemelėj.

Nuliūdę liekame,

B. ir P. Petroniai
ir šeima

KĄ KITI RAŠO

(Atkelta nuo 5 pusl.)

vaikus lietuvių, išgelbėti? Čia pabėgę Adomaitis nuvažiuoja iki didžiausios nesąmonės. Jis siūlo poteriais kovoti prieš amerikinį tarpinimo katilą. Tik pasiklausykite:

"Lietuviškai maldai mokytį patogiau praktikuoti bendros šeimos maldas. Vaikas lengvai su noru mokysis, kad galėtų maldoje dalyvauti. Kai vaikas maldą išmoksta, reikia pavesti jam vadovauti. Tos maldos turi būti trumpos, kad nevargintų, bet būtų atliktos susikaupus. Maldas reikia keisti. Per ilgesnį laiką tokiu būdu meldžiantis, galima vaikus, jiems net neįsijaučiant, visas maldas išmokyti."

Tie lietuviški poteriai toli nenuves. Tai žino kiekvienas. Poteriai dar nėra nė vieno žmogaus apšvietę. O be apšvietos tie vaikai nepajėgs įsisąmoninti lietuviybės svarbos ir prasmės. Bet klerikalus Adomaitis, kaip ir visi kiti jo pažiūrų vadeivos ir rašėivos, netiki apšvieta, moka slū, susipratimu. —
Laisvė.

mo, išdidžiai nusišypsuoja.

Apdalinę po gumine lazda per sprandą kiekvienam, vokiečių "amfortšteriai" mus išskirstė pavieniui ir mažomis grupelėmis vergų darbams plačiose Rytprūsių apylinkėse. Aš išdirbau apie du metus žemės ūkyje. Ilgiau nebeišverdamas, mėginau pabėgti atgal į Lietuvą, bet nepasisėkė. Kelias buvo tolimas, apie 180 kilometrų ligi Lietuvos rubežiaus, o susisiekimo priemonėmis pasinaudoti nebuvo įmanoma. Pėsčią beeinantį sulaukė policija. To pasekmės buvo Hitlerio gestapo kalėjimas koncentracijos lageris Soldau (Lenkijoje). Kokia būdavo Vokietijoje kalinių padėtis, aš manau jau visi yra skaitę knygose ir girdėję apie tai iš pačių kalinių lūpų. Daug kentėjo patys vokiečiai, kurie nenorėjo nusilenkti Hitleriui, o ten tas Soldau lageris buvo skirtas vien tik "netikusio kraujo" užsieniečiams. Iš 104 žmonių toj pačioj salėj buvome rodos 8 ar 9 lietuviai. Prisimenu tik Stasio Karpavicko iš Skirsnemunės ir Juozo Andrevičiaus iš Šiaulių pavardes. Iš ten vis tik mane išleido ir pusgyvį dar atvežė į Reino-Westfaliją, Wamse-Eickel miestą dirbti amunicijos fabrike. Tenai dirbau gal kokius 8-9 mėnesius.

Per vieną baisų Wamse-Eickel miesto bombardavimą buvau prislėgtas sudaužyto namo griuvėsių. Mane ugniesgaisai už kokio pusvalandžio iškasė ir nugabeno į ligoninę. Kartu su manim gyvenę lietuviai: Ignas Šarkanas iš Smilgių, Panevėžio apskrities, Vacys Ramuckas iš Kauno ir Albertas Daukšas iš Šiaulių miesto buvo negyvai užmušti ir ten pat Wamse-Eickel miesto kapinėse greta vienas kito palaidoti. Kiti trys: Rapolas Rimas iš Lyduokių, Ukmergės apskr., Juozas Žabas iš Ukmergės ir Stasys Jurgelevičius iš Marcinonių (Vilniaus krašto), buvo likę gyvi, bet vėliau dingo nežinia kur.

Aš, per žiemą ligoninėj pailsėjęs, 1945 metais kovo mė-

Marcelinas Styga, kurs sugrįžo Lietuvon. Šiame numeryje telpa jo atsisveikinimo laiškas. Jis buvo vienas iš Liaudies Balso skaitytojų dipukų tarpe.

nesį pradėjau šiaip taip vaikščioti. Vokiečiai tuoj pristatė apakusį kasti Vakarų fronte, nes fabrikas buvo jau sudaužytas. Bet neilgai aš ten kasinėjau, gal apie 2 savaites. Mus bekašant apsupo amerikoniai ir aš už kelių dienų tapau D.P.

Gyvenau keliose vietose anglų zonoje. Mokiausi prekybos mokykloje, kurios dėl sunkių gyvenimo sąlygų negalėjau užbaigti. Kad išsigelbėjus nuo bado mirties, stojau dirbti prie anglų kariuomenės dalinio Wuppertale, vėliau 323-čiame Transporto batalijone Krefelde.

Iš viso Vokietijoje išgyvenau 8 metus. Likusius du — Kanadoje. Per abi žiemas būdamas bedarbiu, pakankamai "prisiūžinėjau" apledėjusiais Montrealo, Brockvillės ir Wellando šaligatviais. Šiemet, atšventęs 10 metų tremties sukaktuves, ir nematydamas sau čia jokios šviesesnės ateities, nutariau grįžti į Tarybų Lietuvą pas savo tėvą, sesrį ir brolių.

Tarybų Sąjungos atstovybė Kanadoje į mano užklausimą, ar gali man padėti grįžti į tėvynę, atsiliepė teigiamai. Man asmeniškai pristatė, labai maloniai priėmė ir, reikia pripažinti, greitai laiku paruošė man nepamokamą vizą ir bilietus iki pat Tarybų Lietuvos. Be to, dar duos kelion-pinigių į rankas smulkiems dalykėliams pakeičiui nusipirkti ir keliolika naujausių Tarybų Lietuvoje išleistų knygų, kad nebūtų nuobodu kelionėje. Išvykstu š. m. rugpiūčio mėn. 2 dieną. Grįžęs į Tarybų Lietuvą, prie

progos parašysiu kelionės įspūdžius.

Tai likite sveiki, visi kiti "bendruomenės" nariai, čia pasiliekančieji...

KAS KAIP REMIA LIAUDIES BALSĄ

A. Jakstys, iš Detroito, rašo: "Draugai kanadiečiai: Čia siunčiame čekį vertės \$100.00. Tai Liaudies Balso paramai paskirta dalis nuo detroitiečių ruošto liepos 22 d. pikniko. Mes detroitiečiai linkime Liaudies Balsui geriausio pasisekimo ir ištvėmės kovoję prieš darbo žmonių visokius priešus." Jų žodžiai, pastangos ir gausi parama teikia galimybes Liaudies Balsui garbingai atlikti darbininkiško laikraščio užduotis ir lai būna paraginimu bei pavyzdžiu kitų vietovių draugams, kad reikalinga paremti savo laikraštį.

J. Lesevičius, Montreal, prisiuntė atnaujintų prenumeratų ir \$17.00 per jį gautų aukų nuo K. Radzišauskio \$7.00; P. Braknio \$5.00 ir nuo Petro, per P. Kisieliene, \$5.00.

J. ir B. Džiaugiai, Verdun, Que., grįždami iš Čikagos ir

Kenoshos, kur viešėjo pas brolių Petrą Džiaugį ir dėdę Viktorą Kasiulį, lankėsi LB įstaigoje, pridavė iš USA parvežtų Liaudies Balsui lauktuvių, naują prenumeratą, ir paaukojo laikraščio paramai \$6.50.

Patys atsinaujindami prenumeratas, laikraščio paramai paaukojo:

J. Karpus, Chicago, \$1.50;

G. Buchinskas, Spirit River, Alta., \$1.00.

Keletas skaitytojų atsinaujino prenumeratas dviem ir vienas net trims metams. Taipgi keli draugai gražiai patalkininkavo prenumeratų atnaujinime.

Visiems pasidėkavusiems ir parėmusiems, Liaudies Balsa, širdingiausiai ačiū.

Administracija

Žmonos Akyse

Leitenantas D. J. Brown nukrito su džetiniu orlaiviu ir ištisio netoli Havilland aerodromo. Jo žmona ir 4 metų amžiaus duktė buvo tarp stebėtojų ir matė visą įvykį.

Brown praktikavosi dėl parodos Kanados Nacionalės Parodos lankytojų.

Tel.: BELAIRS 2200.

Valandos: kasdien nuo 3 iki 4 v. po piet ir pirmadienį, trečiadienį ir penktadienį 7-8 val. vakaro, arba sulig susitarimu, išskyrus šeštadienius ir sekmadienius.

Daktaras Rabinovičius

Chirurgas Specialistas

Turi savo ligoninę, egzaminuoja ir gydau įvairias ligas. Darau visokias operacijas ir persvietimus (X-Rays) Vytauto Klubo ir M.L.S. ir D.P.D. nariams papiginta kaina. 4351 ESPLANADE AVE., MONTREAL, QUE.

Parduodam Namus

PARŪPINAM UGNIES, VAGYSTES, AUTOMOBILIŲ, STIKLO ir t.t. APDRAUDĄ
PARDUODAM LAISNIUOTUS TAVERNUS, GROSERNES, MĖSINES, ICE CREAM PARDUOTUVES IR KITUS BIZNIUS

Naujus 2 Flatų Duplexus — Visi Moderniški

Naujus 4 Flatų Duplexus — Visi Moderniški

Taipgi

Turime Keletą 2, 4, 6 Flatų Namus,

Pastatytus 5-10 Metų Atgal

Rašykite, telefonuokite arba atsilankykite asmeniškai

Mes esame properčių ekspertai

REED'S REAL ESTATE

4834 VERUN AVE., VERDUN

Tel. YOork 5558; sekmadieniais ir

vakarais po 8.30: TRENmore 1678

Mr. Russell O. Bennett, Manager

(Reed's Renting Service Reg'd)

NAMŲ DEKORAVIMO KONTRAKTORIUS

Otto Ramanaukas

2520 Hochelaga St. Montreal Tel.: FA. 6474

Maliavojam, popieruojam, išyginam grindis ir dekoruojam naujus ir senus namus.

Jeį Jums Reikalingas Elektrinis Darbas, Šaukite

Virball Electric, Reg'd

Lietuvis Elektros Kontraktorius

Darbas Garantotas — Greitas Patarnavimas

Visokios rūšies elektros įtaisymas, bei pataisymas

Laikau pardavimui visokius elektrinius reikmenis

Savininkas: Stasys Virbalas, Tel. DO. 3655

816 Jean Talon, W.

Montreal

BRONIUS URBANAVIČIUS

Liaudies Keršytojai

(Tąsa)

Mūsų sprendimą Gerdaičių kaimo gyventojai išklause su didžiausiu džiaugsmu.

Vienas iš buvusių "garnizono" kareivių tarė:

— Tegul mano rankos nudžiūsta, jei aš dar kartą imsiu šautuvą prieš jus. . .

Ir kiti kalbėjo panašiai: — Mums atleidia Tėvynė. Šito nei aš, nei mano vaikai nepamirš.

— Aš savo nusidėjimą išpirksiu. Savo gyvybe prisiekiu. Dar syki taip padarysiu — karkite ant pirmos šakos.

— Čia man pamoka visam gyvenimui.

Paimtais ginklais ir šaudmenimis mes pasidalinome su baltarusiais partizanais.

Vien tik Lotaku nesidalinome. Jį nusivedėme į savo bazę.

Išdavikas pelnė tai, ką buvo užsitarnavęs.

Bičiuliai

Bazėje aš gavau naują žvalgybos uždavinį. Grupę sudarė visai kiti žmonės.

Partizanė Katė Mejerovičiūtė labai norėjo eiti su mumis, bet ją įkalbėjo likti. Uždavinys rimtas, o ji ką tik dalyvavo sprogdinant du ešelonus, neseniai grįžo, tegul išisi.

Mes jau buvome pasiruošę išvykti, atsiveikiname su draugais, kai prie manęs priėjo Katė.

Aš ją apkabinau ir pabučiavau.

Iš jos rudų akių pabiro ašaros.

— Ko tu verki, Kate? — paklausiau.

— Su tavimi, Vlada, — tarė ji, — aš noriu pasikalbėti ne kaip su vadu, o kaip su bičiuliu, gal būt, pačiu artimiausiu ir geriausiu.

Katė minutėlę nutilo, nubraukė ašaras ir po to tyliai balsu, kuriame jautėsi nepaprastas susijaudinimas, ištarė:

— Per mėnesį bendros kovos aš pamilau tave. Nedrįstu skirtis. . . Aš sutinku eiti kartu į bet kokį uždavinį, kad tik būčiau kartu. Ir štai, kai tu išieini, man taip graudu, taip graudu. . . Nežinau dėl ko. . . Gal aš neteisi. . . Bet man taip bus liūdna be tavęs. . .

Aš atsakiau:

— Labai nustebinau mane savo žodžiais ir savo nuosirdumu, Kate. Mes išbuvoime žygyje beveik mėnesį ir nekarto tu man nė puse lūpų nieko neprastarai. . .

Ji atsakė truputį sumišusi:

— Aš nedrįsau. . . Bet dabar pasakiau, ką jaučiu. Kitaip negalū. . .

Bet daugiau su Kate man neteko susitikti.

Po dienos atėjo radiograma iš drg. Jurgio brigados. Į ten kvietė visus, prie mūsų bazės priklydusius blokados metu, bet visą laiką tebe priklausius kitam daliniui partizanus. Katė Mejerovičiūtė buvo viena iš tokių.

Susidarė būrelis ir jis išžygiavo į Rudiškių miškus.

Vėliau Katė Mejerovičiūtė su keliais draugais, vykdydami kovos uždavinį, buvo apsupti hitlerininkų dalinio. Partizanai gynėsi ligi paskutinio šovinio. Jie visi žuvo. Žuvo ir Katė.

Sužinoję apie tai, mes ilgai gailėjome jaunos ir drąsios mergaitės, savo neilgame amžiuje tiek daug išgyvenusios ir garbingai žuvusios su ginklu rankoje dėl Tėvynės laisvės.

Atsimenu dar vieną susitikimą.

Vakare važiuoju per sudėgintą Užnaručio miestelį. Išgirdome partizanų dainą. Dainavo iš žeminės, nes aplink nesimatė ne tik nei vietno sveiko namo, bet dargi ir sveikos sienos.

Prisiartiname ir staiga iš žeminės iššoka Izotas Lemeševs, senas mūsų grupės dalyvis ir bičiulis.

Pasirodo, kad jis grįžo iš operacijos, nuleidęs vieną traukinį.

Mes labai džiaugėmės, kad mūsų auklėtinis ir kovos draugas Lemeševs pats dabar tapo grupės vadu ir sėkmingai nuo jo rankų skrenda į orą susprogdinti ešelonai.

Aš ypatingai džiaugiausi Lemeševs pasisėkimais, dėl to, kad mudu dviese pradėjome su juo kovą ir pirmąsias diversijas įvykdėme kartu.

Visą vakarą šnekučiuavomės su Lemeševu.

Partizanas, susitikęs su partizanu, turi apie ką pasikalbėti!

Po to išsiskyrėme. Mūsų keliai ėjo skirtingomis kryptimis.

Pasirodė, kad tas susitikimas taip pat buvo paskutinis.

Netrukus Lemeševs vykdė karinį uždavinį.

Prasibroves ant pylimo jis dėjo miną. Traukinys artėjo. Ir staiga Izotą Lemeševą, Aleksą Mokrousovą ir Jankele Natkovičių apsupo vokiečiai.

— Pasiduok! — rėkė jie partizanuoms.

Lemeševs ir jo trys draugai taip ir galėjo padaryti. Gal jie būtų likę gyvi. Bet taip niekad nedaro tarybiniai žmonės, komunistai, komjaunuokiai. Jie iš priešo niekadados neprašo malonės.

— Eikite arčiau, mes pasiduosim. . . — tarė Lemeševs, numesdamas autoną.

Nudžiugę hitlerininkai atlėgo iš dviejų pusių. Kai astuoni kareiviai prisiartinė — Lemeševs staiga griuvo ant minos ir nuspaudė degtuką. Mina sudraskė ne tik partizanus, bet ir priešus. Iš šios partizanų grupės gyvais liko valstietis ryšininkas ir vienas partizanas, kurie, savo drąsumo dėka paspruko nuo hitlerininkų, ir sugrįžę į partizaninį "Spartako" junginį, pranešė apie partizanų didvyrišką žuvimą.

Partizanai iš Pabradės

Bazėje sulaukėme svečių. Atvyko Kosto Kalinausko vardo partizanų būrio 22 žmonės su jų vadu Edvardu Taujėnu (tikroji pavardė — Baleišis Edvardas, Jono sūnus).

Taujėnas, kilimo valstietis, aukštas, tvirto sudėjimo vyras, tamsiais ūsais ir tamsia barzdele, 34 metų amžiaus, man buvo gerai pažįstamas dar iš Maskvos laikų, kur 1942 m. mudu mokėmės partizaninio darbo.

Jo vadovaujamas Kosto Kalinausko vardo būrys bazavosi švenčionėlių ir Pabradės miškuose.

Edvardas Taujėnas puiknikui Kazimierui atnešė Mairančių apylinkės valstiečių dovaną — didžiulį, didžiulį pyragą, specialiai iškeptą. Šiaurės Lietuvos partizanų vadai. Pyragas buvo užšūtas baltos drobės maišelyje.

Taujėnas papasakojo, dėl ko jis atvyko į bazę. Jo būrys augo, o žmonės turėjo menkus ginklus, dar ir tų pačių labai trūko.

Puiknikas Kazimieras jį nuramino:

— Ginklų mes jums duosim, duosim tiek, kiek reikės. Iš Maskvos, iš Vyriausiojo Lietuvos partizanų štabo atskrido kelis kartus transporto lėktuvai. Jie sėkmingai numetė savo važtą. Gausite ne tik automatų, kulkosvaidžių, bet ir sprogstamosios medžiagos, o taip pat užtektinai šovinių.

Su Taujėnu trumpai šneketelėjome. Jis papasakojo apie įvykdytas savo būrio diversijas, apie aiškinamąjį darbą valstiečių tarpe.

Jo partizanai labai gerai ir meliiai atsiliepė apie savo vadą. Taujėną laudis praminė slapyvardė "Dėdė Barzda" dėl jo taikios, tamsios ir gražios barzdelės.

Su valstiečiais Taujėnas labai dažnai sutikdavo. Kaip partizanas ir komunistas, jis atsiliepdavo jautriai, jei valstiečiams buvo bėda. Taujėno būrys gynė valstiečius nuo okupantų antpuolių ir visokeriopa stiprino valstiečių pasitikėjimą savomis jėgomis duoti smarkesnius smūgius okupantams.

Iš mūsų bazės Edvardas Taujėnas išsivedė savo vyrus puikiai apginkluotus. Jie nešėsi dargi ginklų, šaudme-

nų ir sprogstamosios medžiagos atsargas.

Liaudies Talka

Mes važiuoju naktį kelionis rogėmis. Valstiečiai iš šmaikščiai ginė arklius. Kai nelygiu keliu rogės šliužtelėdavo atšlaitės pusėn, rodėsi, kad štai imsime ir išlėksim, lyg sviediniukai.

Vienu tarpu atrodė, kad mes pamiršome, jog vykstame kovos uždavinio vykdyti ir linksmai kvatojomės, saugodamiesi neišlėkti į purų sniegą. Rodėsi, jog sugrįžo vaikystės dienos ir norisi išsivilioti pusnyse.

Privaziavome siaurąjį geležinkeliką. Jis ėjo lygiagrečia plento, nusmaigstyto telefono stulpais. Plentas vedė iš Lintupių į švenčionis.

Nusprendėme sugadinti telefono liniją.

Palikę roges ir liepę valstiečiams grįžti, mes nubridome į grefa stovintį kaimą.

Gadinti sprogstamąją medžiagą stulpams nuversti buvo gaila. O piuklų prie savęs neturėjome.

Į pagalbą mums atėjo valstiečiai. Prie telefono linijos ant plento atsivedėm aštuoneta vyrų su keturiais piuklais.

Uždavinys buvo aiškus — nupiauti keliasdešimt stulpų, o laidus sukapti kirviais.

Matėme, kad valstiečiai iš pradžios hauginosi dargi ir piuklo imtis.

Mes ėmėme aiškinti to darbo svarbą, bet valstiečiai kažko delse ir žvalgėsi į šalis.

Mykolas Grybauskas nusprendė parodyti, kaip reikia dirbti.

Jis paėmė už vieno galo skerspiuvę, pritūpė ir šuktelėjo valstiečiui:

— Na, broliuk, čiupk!

Valstietis stvėrė už kito piuklo galo.

Suskambėjo piuklo dantys, pakvipo piūvenomis. Greit pirmasis stulpas nuoko nuo savo kelmo ir liko kabėti ant vielų.

Grybauskas su valstiečiais perėjo prie antrojo stulpo.

Piuklas ėmė skambėti dar smagiau, o po kelių minučių jau skardėjo ištisas piuklų orkestras.

Valstiečiai įsidrąsino, o mes juos rūpestingai saugojome nuo priešų užpuolimo.

Aš pamačiau, kad jie nuo vieno stulpo prie kito ėmė bėgti bėgti, lenkdami viens kitą.

Žemėn, lyg pagal komandą, gulė stulpai.

Kai kurie valstiečiai ėmė pusiati pianti žemėje gulinčius telefono stulpus.

— O kitaip vokietyš dar susigalvos vėl panaudoti, — paaikino vienas iš kaimiečių.

Kad lengviau būtų dirbti valstiečiai nusimetė kailinukus ir vatines.

Per vieną valandą tokiu drąsiu būdu buvo sugadintas poros kilometrų ruožas.

Bronius Urbanavičius, Tarybų Sąjungos didvyris, kurs visą karo laiką kovojo kaip partizanas. Jo aprašymas tų kovų dabar eina Liaudies Balse.

Atlikę darbą, valstiečiai linksmai nudrožė namo, kažkur nusinešdami su savimi: O mes, per laukus, kiškių takais, pėsti nuėjome geležinkelio pusėn. Kiekvienas nešė ant savo pečių suvyniotus į ritę telefono laidus. Laidus mes ryžomės pasiėpti miške ar įmesti į upę, kad priešas greitai negalėtų atstatyti telefono ryšių tarp savų garnizonų.

Pavojinga Akimirka

Maždaug šeštą valandą iš ryto, labai nuvargę po nakties kelionės, mes atsėdūrėme Ežeraičių kaime.

Nusprendėme pailsėti dienelę, nes to mes tikrai buvome užsitarnavę — ką tik sudardėme hitlerininkų ryšį. Be to, turėjome pasiimti tame kaime paslėptą savo antrąją miną ir vėl sugrįžti prie geležinkelio.

Užėjome pas senuką valstietį Aleksą Pekarškį.

Vos tik įėjė trobon, mes susėdome ant medinio suolo, stovėjusio palei sieną. Sėdome net šarvuotės nenusiėmę, taip mums norėjosi bent keltą minučių duoti poilsį tą naktį nemažą kelią padariusioms kojoms.

Šeiminkė ant stalo padėjo karštų garuojančių bulvinių blynų, kurie mums po ilgos ir varginančios kelionės buvo tikras skanumynas ir greit numalšino alkį. Tuojau mes pasijutome beesą tvirtesni, žvalesni.

Mums bevalgant ir besišnekučiuojant su maloniais šeiminkais, už lango darėsi vis šviesiau ir šviesiau.

Nakvynei nusprendėme susikraustyti į Pekarškio namuko pogrindį, į kurį durys vedė tiesiai iš buto.

Pogrindyje buvo šilta. Jame valstietis laikė bulves, runkelius ir kitus žemės ūkio produktus. Tiesa, pogrindyje oras atrodė sunkokas, bet jį tai nekrėpėme dėmesio. Čia vistiek buvo šilčiau, kaip miške arba daržinėje ant šieno.

(Bus daugiau)

Gyvenimo Aktualijos

JURGIS PIPIRAS

Aną vakarą, man ir Agnieškai besikalbant apie gyvenimo aktualijas, su dideliu triukšmu įsigriovė į mūsų kambarį Mandrapypkio dėdė.

"Tegul bus pagarbintas!" sušuko jis ir puolė sveikinti mus, spausdamas rankas.

"Matyti ponui pavyko susigerinti savo misiuke," pagalvočiau.

"Kaip džiaugiuos, kaip džiaugiuos, kad jus radau," pradėjo jis, nieko nelaukdamas.

"Mes visuomet namie," sako Agnieška, "kur dėsiės be pinigų".

"O, galima daug ką nuveikti ir be pinigų, tik reikia turėti gerą galvą", atšovė dėdė. "Visa bėda, kad mes iki šiol nešiojome tuščias galvas. Bet visada taip nebus".

"Tai ką dabar sugalvojai?" klausiu.

"Aš pats nieko dar nesugalvočiau, bet yra žmonių, kurie galvoja ir labai didelius dalykus sugalvoja. Ir aš manau, kad iš to kas nors didelio bus. Nieko nelaukdamas stoju į darbą, kad nelikti neprisidėjus".

"Man vis dar neaišku," sakau jam.

"Matyti mažai skaitai. Tokie dalykai neatkreipia atydos tik tokių, kurie nežiūri į ateitį. Bet mes pašalinsime tokius trūkumus".

"Man vis dar neaišku," sakau vėl.

"Prašome sėstis ir paaiškinti," tarė Agnieška, pagavusi progą.

"Labai ačiū... Taigi, vienas iš žymių žmonių, kuriais dievulis apdovanojo Kanados lietuvius, sugalvojo, kad reikia pagerinti lietuvius, kad pakelti lietuvių tautą", pradėjo jis aiškinti.

"Hitleris gerino vokiečius, o kas iš to išėjo?" paklausė Agnieška.

"Laikraščiuose buvo reiškiamas džiaugsmas, kad vokiečiai sukūrė ir naują lietuvių," pridėjau aš.

"Nereikia sakyti, kad Hitleris nieko neatliko. Štai, paminkime, kad ir patį Hitlerį, nekuriuos jo artimus draugus. Kada jiems reikėjo parodyti drąsą, tai jie nebijojo susidėginti. O kas buvo su mūsų vadais? Pats didžiausias, pats svarbiausias — pirmas išdūmė..."

"O paskui ji ir kiti," pastebėjo Agnieška.

"Jeigu bitė motina bėga, tai kaip vaikai pasiliks?"

"Aišku," sakau.

"Grįžkime prie pagerinimo veislės... Taigi, aš sakyčiau, kad kai kas ir iš mūsų pasimokino iš Hitlerio. O iš kur kilo ta idėja, kad reikia pagerinti lietuvių?" sušuko dėdė, reikšdamas didžiausį pasididžiavimą.

"Su tuo galima sutikti," sako Agnieška.

"Labai ačiū!" padėkojo dėdė už pritarimą.

"Bet kaip pagerinti? Juk tai dar neišbandytas dalykas."

"Kaip tai neišbandytas? Jeigu bolševikai Lietuvoje gali pagerinti kiaules, tai kodėl išmintingi žmonės negali pagerinti žmogaus? Jeigu bolševikai gali gauti po 18 paršiukų iš kiaulės, tai kodėl mes negalime gauti bent po 10 balvonėlių iš kiekvienos geros poros?" dėdė karščiausiai. "Pavyzdžiui, kodėl tamstos negalėtumėte turėti bent desėtko vaikų?"

"Daugumas dar nereiškia, kad bus geresnė veislė. Kita, ne visuomet tas galima. Pavyzdžiui, mes vieną turėjome, bet mirė, o paskui nebevalgėme daugiau..."

"Palauk, palauk", nutraukė dėdė Agniešką. "Gal ne iš tos pusės paėmėt reikalą".

"Mes bandėm ir iš dešinės, ir iš kairės, — vis tas pats buvo."

"Aš turiu visai ką kitą mintyje. Gal nebiologiškai reikalą sprendėt."

"Na, lai būna ir taip," sakau jam, "bet kaip pradėti?"

"Vot, tuo reikalu ir atėjau... Matote, norint ką nors nuveikti, reikia pirma pažinti dalyką. Norint pagerinti žmogų, reikia pažinti jį, biologiškai pirmiausia."

"Mes skaitėm daktaro Kaškiaučiaus knygą, kur jis labai aiškiai aprašo apie žmogų, apie jo biologijas ir kitką," įsikišo Agnieška.

"To dar neužtenka. Reikia, kad išmintingi žmonės tvarkytų reikalą. Pats kiekvienas negali to padaryti."

"Tai kas dabar daryti?" sakau jam.

"Tuojaus pasakysiu... Pirmiausia mes turime žinoti apie tamstą viską. Turi mums viską išpasakoti. O kai turėsime visas informacijas, tuomet žinosime, nuo ko pradėti. Žinoma, to dar neužteks. Reikės juk namo, kur tas informacijas laikyti, paskui reiks ir žmonių, kurie tuo viskuo rūpinsis ir t.t."

"Reiškia, reiks ir dolerių," sako Agnieška, juokdamosi. "Be to šiandien negalima nei žingsnio žengti."

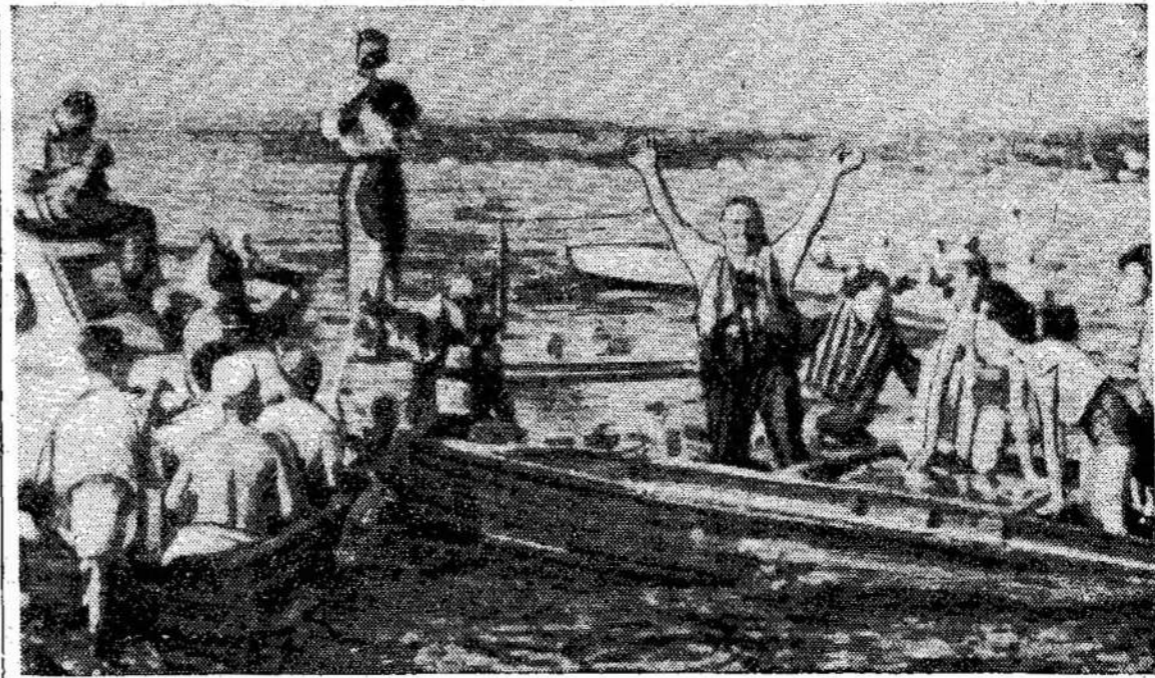
"Na, tai pradėkim," sakau aš.

Dėdė išsitraukė iš portfelio lakštą ir pradėjo klausinėti. Susirašęs vardus ir pavardes, ką veikiame, kiek amžiaus, kiek vaikų, pradėjo gilintis toliau.

"Iš kurios pusės guli žmona?" klausia dėdė.

"Kai guli aukštelininkas, aišku, ji būna dešinėje, o kai guli kniūpščias — kairėje," sakau jam.

"Ar vienoj lovoj ar atski-

Ernest Simard, Magog miestelio majoras (Kvebeko provincijoje), užsima atkreipti pasaulio atydą į miestelį. Jis pasiskelbė, kad jis šoks iš

rai?" vėl klausia dėdė.

"Visai buvo," įsikišo Agnieška.

"Kur ranka laikai šaukštą, kai valgai?"

"Ir tas reikalinga?" klausiu.

"Reikia žinoti viską. O čia labai svarbus dalykas. Iš to biologai gali spręsti, kuris palinkimas stipresnis, kairysis ar dešinysis."

"Pažymėk, kad jis labai nemėgsta kopūstų," pridėjo Agnieška.

"Tas negerai. Kopūstai yra lietuviškas valgis... O kurioj kišenėj tamsta laikai pinigų?"

"O ką tas bendra turi su biologija?" klausiu jį.

Kažin kiek tų klausimų jis būtų statęs, jei nebūtų atsitikęs įvykis. Paskambino jo žmona.

"Alio, alio," šaukė per telefoną, "ar nėra tenai mano vyro?"

Dėdė sugrįžo nuo telefono labai nusiminęs.

"Šeimininkas pareikalavo rendos. Sako, jei nemokėsiu, tai turėsime išeiti. Gėda ir pagalvoti. Ar negalėtum pagelbėti?"

"Atrodo, kad mums visiems reiks važiuoti į mišką," tarė Agnieška.

Taip tai ir pasibaigė mūsų darbas pagerinti lietuvių. Visą vakarą sukome galvas, kur gauti nuomą už butą.

Ivairumai

Bezdžionė Restorane

Kažkas paleido iš klėtkos bezdžionę, vieną iš Britų Afrikos žvėrinčiaus, kuri buvo atgabenta į Kanados Nacionalę Parodą Toronte. Atsidūrusi laisvėje, ji pradėjo vandrovoti po parodą ir, kol buvo sugauta, įvandravojo į vieną didžiulį restoraną, pilną žmonių.

Pietautojai taip išsigando,

orlaivio į vidurį ežero. Jis nenumokąs plaukti ir sverias 225 svarus. Jis savo planą įvykdė. Čia jis matomas išgriebtas iš vandens. Kiek bus

naudos iš to miesteliui, sunemokąs pasakyti, bet jis pats yra įsitikinęs, kad jam patiam šokimas padės labai daug laike rinkimų.

ras užsigeidė nušokti į ežerą iš orlaivio. Šiomis dienomis vienas amerikietis, Bernard MacFadden, 83 metų amžiaus, buvo užsimanęs nušokti iš orlaivio į Niagara Falls.

Kadangi policija neleido šokti į Niagara Falls, tai senis vistiek nušoko į Hudson upę, netoli savo namų New Jersey.

Seniai Užsidedę

Neseniai vieno Kvebeko provincijos miestelio majo-

Tel. AD. 1618

šventadieniai: AD. 1618

The Victory Florist

Mūsų Specialybė:

Vestuvių buketai, vainikai, dekoracijos ir gyvos gėlės

Savininkas A. Merker 576 Queen St. W., Toronto

naudos iš to miesteliui, sunemokąs pasakyti, bet jis pats yra įsitikinęs, kad jam patiam šokimas padės labai daug laike rinkimų.

ras užsigeidė nušokti į ežerą iš orlaivio. Šiomis dienomis vienas amerikietis, Bernard MacFadden, 83 metų amžiaus, buvo užsimanęs nušokti iš orlaivio į Niagara Falls.

Kadangi policija neleido šokti į Niagara Falls, tai senis vistiek nušoko į Hudson upę, netoli savo namų New Jersey.

Seniai Užsidedę

Neseniai vieno Kvebeko provincijos miestelio majo-

Tel. AD. 1618

šventadieniai: AD. 1618

The Victory Florist

Mūsų Specialybė:

Vestuvių buketai, vainikai, dekoracijos ir gyvos gėlės

Savininkas A. Merker 576 Queen St. W., Toronto

Mes Dabar Parduodam

Geriausios Rūšies Futras, Zakietus, Skraistes ir Kalmierius

- Siuвам Pagal Mierą,
- Parduodam Gatavus,
- Taisom, Perdirbam,
- Pakeičiam Fasoną

Darbas Garantuotas

Dėl padėjimo vasarai į šaldytuvą šaukit: EM. 3-8884 Sandėlis ant Vietos

PRINCESS FASHION FURS

506 Queen St. West

Telefonas: EMpire 3-8884

Elora Flower Shop

72 Lippincott St. RA. 5459

630 Queen St. W. PL. 4183

574 Rogers Rd. RO. 3775

Specializuojamės Prieangime Gėlių Vestuvoms ir Kitiems Reikalams

Po darbo valandų telef.: LO. 3691 arba OR. 4175

Pranešimai

Toronto, Ont.

Taikos Piknikas

Kanados Taikos Kongresas rengia puikų Taikos Pikniką suomių kempėj (CAMP TARMOLA), netoli Woodbridge, sekmadienį, rugsėjo 2 dieną.

Bus žaidimai, lenktynės ir kita. Kalbės Dr. Enicott, Taikos Kongreso lyderis.

Rengėjai

Winnipeg, Man.

Susirinkimas

Sūnų ir Dukterų Kanados Lietuvių Savitarpinės Pašalpos Draugijos 7-tos kuopos mėnesinis susirinkimas įvyks sekmadienį, rugsėjo 9 dieną, 2 valandą ir 30 minučių po pietų, 240 Manitoba Ave., Lietuvių Klubu patalpose.

Kviečiame visus narius atsilankyti. Išgirsime delegatų raportą iš draugijos suvažiavimo. Nesivėlinkit, nes susirinkimas prasidės punktualiai.

Kuopos Valdyba

M. W. Kellermann

ADVOKATAS
6 Adelaide St. East
Ofiso telef. WA. 5900
Rezidenc. — MO. 1232
Toronto

FRANK VASS, B.A.

Advokatas - Notaras
Suite 403 - 455 Spadina
Toronto
Ofiso Tel. KI. 4989
Rezidenc. MIDWAY 9852

Grafas Jacques de Bernonville (antras iš dešinės), kurį francūzai buvo nuteisę mirtin už išdavinėjimą francūzų hitlerininkams, galų gale išsinešė iš Kanados į Braziliją. Nors jis turėjo Kana-

doj daug gerų užtarėjų, tačiau valdžia buvo priversta neduoti sutikimo jam apsigyventi Kanadoje visam laikui. Jeigu jis nebūtų pašalinęs, greičiausiai būtų buvęs deportuotas.

LAIŠKAS IŠ EUROPOS

(Atkelta nuo 2 pusl.)
dėjome vainikus prie krematoriumų, kur tiek daug nekaltų žmonių buvo sudeginta. Ceremonijose dalyvavo dauguma europietiškių delegacijų ir patys vokiečiai. Reikia pasakyti, kad manys tas paliko labai gilų įspūdį. Aš atydziai visą laiką stebėjau vokiečius. Ir aš galiu pasakyti, kad jaunieji ir senieji vokiečiai, kurie ceremonijoje dalyvavo, buvo labiausiai susijaudinę. Jie puikiai jautė, kad daugelis užsieniečių negali atsisveikinti su mintimi, kad visa vokiečių tauta kalta. Ir aš jų žvilgsniuose, jų išraiškose, galėjau išskaityti lyg prašymą, beveik maldavimą. Jie mums lyg sakė, — tikėkite, kad mes apgailestaujame, ką padarė mūsų

tauta. . . Tikėkite, kad mes suprantame dabar. . .

Jankių korespondentai iš vakarinio Berlyno laisvai ir lengvai atvyksta į Rytų Berlyną, kur vyksta sąskridis. Būdingas dalykas, kuomi jankių korespondentai įdomaujasi: dauguma jų pašvenčia daug laiko bandydami sužinoti amerikiečių delegatų vardus. Kadangi dalis jankių delegatų bijo, kad jie gali nukentėti, jeigu bus sužinoti jų vardai, tai tas labai lengva. Bet korespondentai vis bando ir bando. Oficialiai jie sako, kad taip stengiasi gauti jankių delegatų vardus, kad galėtų "pagyventi savo pranešimus". Bet delegatai puikiai žino, kad tai ne vienintelis tikslas, ir kad jei ne visi, tai bent dalis korespondentų turi ryšius su Amerikos saugumo organais.

Vakarų Berlynas, tai yra, — Burmistras Reuteris, britai, francūzai ir vyriausiai jankiai, tikrai save išstato ant juoko sąryšyje su festivaliu - sąskridžiu. Iš vienos pusės jie savo sektorius apsupo ginkluotais policininkais ir kareiviais, kad "saugotis nuo komunistų invazijos", iš kitos pusės jie skelbia, kad kviečia vokiečius jaunuolius atvykti į vakarinis sektorius pamatyti "va-

karietišką demokratiją". Tai "demokratija" susideda iš kioskų pilnų pornografinės "literatūros", elektrinių žaislinių traukinių parduotuvių languose ir veltui dalinamas maistas. . .

Kadangi iš vienos Berlyno dalies vykti į kitą labai lengva pagrindiniu traukiniu (ten kontrolės nėra), tai kai kurie jaunuoliai ir nuvyksta į vakarinius sektorius. Bet jie tiktai nusijuokia iš bandymo juos pertikrinti. Koruptuotas, juodosios rinkos, pornografijos, naktinių klubų ir pigių Hollywoodo filmų Vakarinis Berlynas jokių būdu negali lygintis prie Rytų Berlyno, kur broliaujasi pasaulio jaunimas, kur kioskai pilni rimtos literatūros, kur teatrai rodo geriausius dramatinis veikalus, vienu žodžiu, — kur pulsuoja sveikas gyvenimas. Tie jaunuoliai, kurie nuvyko į vakarinius sektorius, grįžo dar labiau įsitikinę, kad ateitis su socializmu.

Beje, visi pranešimai, kad komunistai baudžia jaunuolius, kurie vyksta į vakarinius sektorius, yra iš piršto išlaužti. Kaip tik atvirkščiai, visi patariamai matyti visą Berlyną, kiek tik jo galima.

A. Miškūnas

Drg. J. Kevėža Turėjo Operaciją

TORONTO. — Torontiečiams gerai žinomas drg. J. Kevėža ilgoką laiką nekaip jautėsi dėlei paputusių ant kojų gyslų. Pagaliau nusitarė pasiduoti operacijai. Operacija padaryta rugp. 23 d. St. Marys ligoninėje.

Drg. Kevėža jau randasi savo namuose. Jaučiasi neblogai. Tačiau kol žaizdos sugys, tur būt praeis pora savaičių.

Linkiu greitos sveikatos.

Rep.

SAKO INDIJA YRA T. SAJUNGOS AIDAS

WASHINGTON. — Amerikos autoritetai, reikšdami nepasitenkinimą dėl Indijos atsakymo pasirašyti Japonijos taikos sutartį, pareiškė, kad Indija yra Tarybų Sąjungos aidas (echo).

Premjeras Nehru sakė parlamente, kad sutartis turi savyje būsimų nesutikimų ir gal trečio karo sėklą.

Palaikykite Tuos Bizniešius, Kurie Skelbiai LIAUDIES BALSĖ

GIRDĖJIMO PAGELBININKAI

Mes aprūpinsime vėliausiais ir geriausiais Teilex girdėjimo pagelbininkais jūsų Draugus ir Gimines Lietuvoje
Ta pačia kaina, kokia dabar egzistuoja Kanadoje
Jei turite sename krašte giminių, kuriems reikalingas girdėjimo pagelbininkas, užeikite į mūsų raštinę ir pasiteiraukite. Nelaukit kol pasikeis sąlygos pasaulyje

KNOX OPTICAL CO.

288 YONGE ST. - Toronto - Tel. WA. 6969

Belsize Tailors

Lietuvio Siuvėjo J. Račio
Vyriškų ir Moteriškų Rūbų Siuvykla

Taipgi Atliekame ir Rūbų Taisymo Darbą
Reikalui esant prašome kreiptis:

2011 Yonge St. - Toronto - HY. 9526

Helen's Fabrics

Lietuviška krautuvė visokių medžiagų dėl moteriškų suknelių, gatavų mergaičių suknelių, įvairių skarelėlių pasipuošimo sagučių ir t. t. Priėmama kaina.

1451 DUNDAS ST. WEST — TORONTO
Savininkė E. Dabravolskienė

Stinson's Jewellery

Kvalifikuotas lietuvis (Sniceris) laikrodininkas
Parduodu, taisau laikrodžius, žiedus ir kitokias jewellery prekes.

2186 Dundas St. W. — Toronto — LO. 1397

Lietuvis Plumberis

(J. Lissauskas)

Įrengiam Aliėjinį Apšildymą
Atliekam Kitus Plumberio Darbus
Darbas Garantuotas — Priėmama Kaina
236 CRAWFORD ST. Tel. LA. 5191
TORONTO

Frank Bochulis

Lietuvis Laikrodininkas

Taisau ir naujus parduodu laikrodžius, žiedus ir kt.
Darbas ir Prekės Garantuota
Atdara kasdien nuo 9 v. ryto iki 7 val. vak.

272 1/2 Queen St. W., Toronto

Frank Gaižauskas

Vyriškų ir Moteriškų Rūbų Siuvėjas

Reikalui esant prašome kreiptis pas mane

191 Sutherland Dr. - Leaside - MO. 9619

J. LUNSKY

AKIŲ SPECIALISTAS

Įgzaminuoja akis, ištrina akių nervus, nuo kurių paeina nervuotumas ir galvos skaudėjimas. Pritaiko akinius.

470 College W., Toronto
Telefonas: RA. 3924